Gids voor Militairen in NEDERLANDSCH-INDIË

©R. Marnette

Gedrukt voor rekening van de
Vereeniging voor Evangelisatie onder de Militairen in Ned. Indië.
Verkrijgbaar bij ADRIAAN MOOY, Keizersgracht 200,
Secretaris van de Afdeeling „Amsterdam".

BOEK- EN KUNSTDRUKKERIJ v/h ROELOFFZEN-HÜBNER EN VAN SANTEN

GIDS

VOOR

Militairen in Ned. Indië.

UITGEGEVEN DOOR HET BESTUUR VAN DE

VEREENIGING VOOR EVANGELISATIE ONDER DE MILITAIREN IN NED. INDIË,

Erkend bij Kon. Besluit van 18 Sept. 1891, No. 19.

4e Duizendtal.

AMSTERDAM 1905.

Tehuizen voor Militairen in Ned. Indië.

AMBARAWA (Willem I).
BANDJERMASIN.
BATAVIA (Passer Senen).
BUITENZORG.
FORT DE KOCK.
GOMBONG (Midden-Java).
KOETA RADJA.
MAGELANG.
MALANG (Klodjen Lor).
PADANG.
PADANG-PANDJANG.
SALATIGA.
SEMARANG.
SOERAKARTA.
TJIMAHI.

♣ ♣ ♣

Opdracht van het Bestuur aan Indische Militairen die de Tehuizen in Indië willen bezoeken.

Aan de Militairen in Ned. Indië!

Voor U is dit boeksken bestemd. Wij hopen, dat gij het zult medenemen op Uw weg naar en door Indië. Deze gids kan en wil gaarne U van dienst zijn.

Hij wil U raad geven en ook wel een woord van troost en bemoediging. Aan beide zult gij van tijd tot tijd behoefte hebben. Uw leven is niet gemakkelijk; vol gevaren en bezwaren. Gij moet veel missen in het verre land, ver van zoovelen, die gij liefhebt en achterlaat in het vaderland. Deze gids wil U den weg wijzen om daarvoor eenige vergoeding te vinden. Hij zal U gedurig spreken van een *Christelijk Militair Tehuis* en U opwekken om daarvan gebruik te maken en trouwe bezoekers er van te worden. Zulk een Tehuis vindt gij in ongeveer alle groote garnizoensplaatsen.

Daar zijt gij welkom. Men ziet er U gaarne komen. Men wil er U dienen. Beschouwt hen, die U daar ontvangen, als Uw beste vrienden! Moge alzoo dit boekje U nuttig zijn en moge Gods zegen het vergezellen overal waar het komt!

Het Bestuur der Vereeniging voor Evangelisatie onder de militairen in Ned. Indië.

H. TEN KATE, te Sliedrecht, *Voorzitter*.
Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE, te Nijmegen, *Secretaris*.
M. A. ROUWENHORST, te Leersum, *Penningmeester*.
Mr. A. Baron VAN HEECKEREN VAN KELL, te Angerlo.
F. W. J. VAN AYLVA Baron VAN PALLANDT, te Putten.
H. A. I. LEEMBRUGGEN, te Brummen.
G. J. G. C. Graaf VAN ALDENBURG BENTINCK, te Amerongen.
A. BIERENS DE HAAN, te Haarlem.
C. W. TH. Baron VAN BOETZELAER, te De Bilt.

Verjaardagen van familieleden en vrienden van den eigenaar van dit boekje.

DATUMS.	NAMEN.
2 Januari	C. Zeeman Cz.
16	H. Peereboom Cz
9 Febr	C. Zeeman Cz.
13 Mei	A. de Waart A. Cz.
10 Juni	L. Peereboom.
25 Juli	N. Kes.
10 Aug	P. Kaars.
19 Aug	C. Pereboom
10 September	T. Kaars.
10 October	N. Visser.
8 Nov.	S. Zeeman.
20 Jan.	T. Kes.
20 Nov.	P. Zeeman.
29 Nov.	G. Zeeman
5 Mei.	P. Kaars.
12 Dec	L. Overslot
21 Febr.	G. Zeeman
27 Dec.	M. Kes.

DAGKALENDER VAN 1905—1909.

1905	Jan.					Febr.				Maart				April					Mei				Juni			
Zond.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
Maand.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
Dinsd.	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27
Wo.	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28
Dond.	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29
Vrijd.	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30
Zat.	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1

1906	Jan.					Febr.				Maart				April					Mei				Juni			
Zond.	—	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24
Maand.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
Dinsd.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
Wo.	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27
Dond.	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28
Vrijd.	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29
Zat.	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30

1907	Jan.					Febr.				Maart				April					Mei				Juni			
Zond.	—	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23
Maand.	—	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24
Dinsd.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
Wo.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
Dond.	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27
Vrijd.	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28
Zat.	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29

1908	Jan.					Febr.				Maart				April					Mei				Juni			
Zond.	—	5	12	19	26	2	9	16	23	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21
Maand.	—	6	13	20	27	3	10	17	24	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22
Dinsd.	—	7	14	21	28	4	11	18	25	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23
Wo.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24
Dond.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
Vrijd.	3	10	17	24	31	7	14	21	28	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26
Zat.	4	11	18	25	1	8	15	22	29	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27

1909	Jan.					Febr.				Maart				April					Mei				Juni			
Zond.	—	3	10	17	24	31	7	14	21	28	7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20
Maand.	—	4	11	18	25	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21
Dinsd.	—	5	12	19	26	2	9	16	23	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	1	8	15	22
Wo.	—	6	13	20	27	3	10	17	24	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23
Dond.	—	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24
Vrijd.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	5	12	19	26	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25
Zat.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26

1905	Juli					August.					Septemb.					Octob.					Novemb.					Decemb.				
Zond.	2	9	16	23	30	6	13	20	27		3	10	17	24	1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	
Maand.	3	10	17	24	31	7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25	
Dinsd.	4	11	18	25	1	8	15	22	29		5	12	19	26	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
Wo.	5	12	19	26	2	9	16	23	30		6	13	20	27	4	11	18	25	1		8	15	22	29		6	13	20	27	
Dond.	6	13	20	27	3	10	17	24	31		7	14	21	28	5	12	19	26	2		9	16	23	30		7	14	21	28	
Vrijd.	7	14	21	28	4	11	18	25	1		8	15	22	29	6	13	20	27	3		10	17	24	1		8	15	22	29	
Zat.	8	15	22	29	5	12	19	26	2		9	16	23	30	7	14	21	28	4		11	18	25	2		9	16	23	30	

1906	Juli					August.					Septemb.					Octob.					Novemb.					Decemb.				
Zond.	1	8	15	22	29	5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	
Maand.	2	9	16	23	30	6	13	20	27		3	10	17	24	1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	
Dinsd.	3	10	17	24	31	7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25	
Wo.	4	11	18	25	1	8	15	22	29		5	12	19	26	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
Dond.	5	12	19	26	2	9	16	23	30		6	13	20	27	4	11	18	25	1		8	15	22	29		6	13	20	27	
Vrijd.	6	13	20	27	3	10	17	24	31		7	14	21	28	5	12	19	26	2		9	16	23	30		7	14	21	28	
Zat.	7	14	21	28	4	11	18	25	1		8	15	22	29	6	13	20	27	3		10	17	24	1		8	15	22	29	

1907	Juli					August.					Septemb.					Octob.					Novemb.					Decemb.				
Zond.	30	7	14	21	28	4	11	18	25		1	8	15	22	29	6	13	20	27		3	10	17	24		1	8	15	22	
Maand.	1	8	15	22	29	5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21	28		4	11	18	25		2	9	16	23	
Dinsd.	2	9	16	23	30	6	13	20	27		3	10	17	24	1	8	15	22	29		5	12	19	26		3	10	17	24	
Wo.	3	10	17	24	31	7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23	30		6	13	20	27		4	11	18	25	
Dond.	4	11	18	25	1	8	15	22	29		5	12	19	26	3	10	17	24	31		7	14	21	28		5	12	19	26	
Vrijd.	5	12	19	26	2	9	16	23	30		6	13	20	27	4	11	18	25	1		8	15	22	29		6	13	20	27	
Zat.	6	13	20	27	3	10	17	24	31		7	14	21	28	5	12	19	26	2		9	16	23	30		7	14	21	28	

1908	Juli					August.					Septemb.					Octob.					Novemb.					Decemb.				
Zond.	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29	6	13	20		
Maand.	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31	7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21		
Dinsd.	30	7	14	21	28	4	11	18	25	1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24	1	8	15	22		
Wo.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23		
Dond.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	3	10	17	24	1		8	15	22	29		5	12	19	26	3	10	17	24		
Vrijd.	3	10	17	24	31	7	14	21	28	4	11	18	25	2		9	16	23	30		6	13	20	27	4	11	18	25		
Zat.	4	11	18	25	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3		10	17	24	31		7	14	21	28	5	12	19	26		

1909	Juli					August.					Septemb.					Octob.					Novemb.					Decemb.				
Zond.	27	4	11	18	25	1	8	15	22	29	5	12	19	26		3	10	17	24	31	7	14	21	28		5	12	19		
Maand.	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29	6	13	20		
Dinsd.	29	6	13	20	27	3	10	17	24	31	7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21		
Wo.	30	7	14	21	28	4	11	18	25	1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24	1	8	15	22		
Dond.	1	8	15	22	29	5	12	19	26	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	2	9	16	23		
Vrijd.	2	9	16	23	30	6	13	20	27	3	10	17	24	1		8	15	22	29		5	12	19	26	3	10	17	24		
Zat.	3	10	17	24	31	7	14	21	28	4	11	18	25	2		9	16	23	30		6	13	20	27	4	11	18	25		

Milicein Cornelis Zeeman Cz.
Stb 452. a/b S.S. Lombok
op weg naar N.O. Indië.
geboren 9 Februari 1895.

Herinneringen uit mijn diensttijd.

DATUMS.	FEITEN.
20 October 1915	Ingelijft bij de Zeemilietie geplaats in de Marine Kazerne te Den Helder.
10 Januari 1916	Overgeplaats op Hr Ms Noord Brabant.
27 Maart 1916	Overgeplaats op Hr Ms Kortenaer
3 Juni 1916	Overgeplaats op 't Wachtschip
12 Juli 1916	Vertrokken met het S.S. Lombok naar N.O. Indië
30 Augustus 1916	a/b geplaats op Hms Koetei

DATUMS.	FEITEN.
11 Sept.	vertrokken naar de opstand in Djambi
28 Nov	terug gekeert van Djambi.
9 Dec	vertrokken van Priok

DATUMS. | FEITEN.

DATUMS. | FEITEN.

De Christelijke Militaire Tehuizen hebben mijne warme sympathie.

„Die heerscht over zijnen geest is beter dan die een stad inneemt." Spreuken XVI : 32.

Den Haag, 4 Oct. 1904.

Minister van Koloniën.

Het Marinepersoneel behoeft, vooral te Soerabaia, en daàr, vooral niet te ver verwijderd van de reede, een „Tehuis" waar het, liefderijk en gastvrij opgenomen, uit het alledaagsche leven treedt en verkwikking ontvangt naar den geest. Het streven om voor den Militair der zeemacht in dien zin, meer dan tot nog toe werkzaam te zijn, heeft dan ook mijn volle sympathie.

2 November 1904.

Minister van Marine.

In dezen gids beveel ik gaarne de Militaire Tehuizen, die — voor zoover ik ze leerde kennen — een uitnemenden invloed op den soldaat kunnen uitoefenen, aan, in de belangstelling van allen, die het wel meenen met den Indischen militair.

Den Haag, Aug. 1904.

Gouverneur-Generaal van Ned. Indië.

Prediker 11 vers 9 en 10.

Den Haag, Aug. 1904.

Kapitein O.-I. Leger.

Iets van het begin.

't Is ongeveer 18 jaar geleden, dat op een jaarvergadering van den Nederlandschen Militairen Bond door een onderofficier uit Amsterdam voor het eerst gewezen werd op de behoefte, die ook in Nederlandsch Indië bestaat, aan Tehuizen voor Militairen.

Als gevolg daarvan werd door eenige vrienden te Amsterdam eene Vereeniging opgericht, die, eerst arbeidende om de kas voor de Indische Tehuizen van den Ned. Militairen Bond te stijven, later als Afdeeling van de „Vereeniging voor Evangelisatie onder de Militairen in Ned. Indië" haar werk voortzette.

We zijn dus in Amsterdam blijven doorwerken op dit arbeidsveld en verheugen er ons ten zeerste over, dat in dezen *Gids* zoovelen hun woord wel wilden richten tot „onze Jongens" in Nederlandsch Indië.

Moge dit boekje velen tot *gids* zijn naar het „Tehuis niet met handen gemaakt".

Uit naam van het Afdeelingsbestuur:
ADRIAAN MOOIJ, *Secretaris.*

Amsterdam, Aug. 1904.

Een Koninklijk woord.

Slotwoorden van de rede, gehouden door H. M. de Koningin tot de adelborsten van de Nederlandsche Marine te den Helder op 14 September 1904.

„ . . . . . Onze groote vlootvoogden namen Gods Woord tot richtsnoer van hun leven en beschouwden vroomheid als eerste deugd.

Toekomstige Zeeofficieren, volgt dat voorbeeld, en vergeet nooit dat, waar gij ook moogt komen in den vreemde, gij den roem hebt hoog te houden van onze zeehelden van voorheen".

Na het houden van deze rede gingen Hare Majesteit en de Prins aan boord van de

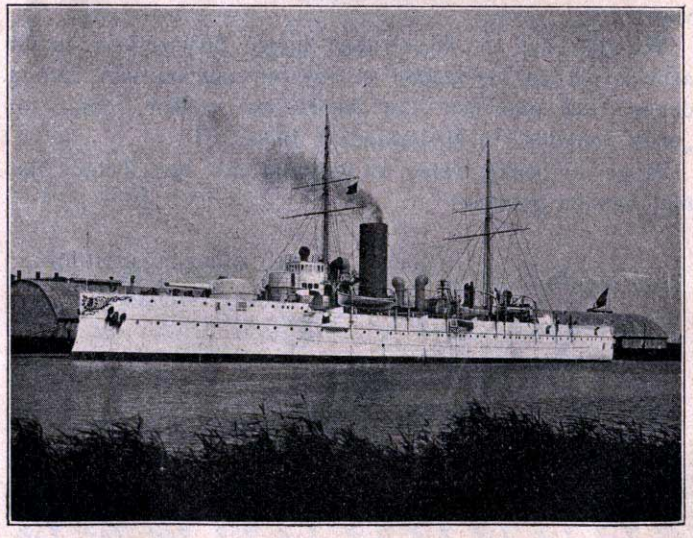

HERTOG HENDRIK.

Gedenkdagen van de Leden van het Koninklijk Huis.

7 Febr.	1900	Huwelijk van H. M. DE KONINGIN.
19 April	1876	Geboren Z. K. H. HENDRIK WLADIMIR ALBRECHT ERNST, Prins der Nederlanden.
5 Juli	1841	Geboren H. K. H. PRINSES ZU WIED, geb. Prinses der Nederlanden.
2 Aug.	1858	Geboren H. M. ADELHEID EMMA WILHELMINA THERESIA van Waldeck-Pyrmont, Koningin-Moeder.
22 Aug.	1845	Geboren Prins zu Wied.
31 Aug.	1880	Geboren H. M. WILHELMINA HELENA PAULINA MARIA, Koningin der Nederlanden.
23 Nov.	1890	Troonsbestijging.
6 Sept.	1898	Inhuldiging.

Christelijke Feestdagen.

Goede Vrijdag.
Paschen.
Hemelvaartsdag.
Pinksteren.
Kerstmis.

Paasch- en Pinksterdagen

In de jaren:	Paschen:	Pinksteren:
1905	23 April	11 Juni
1906	15 April	3 Juni
1907	31 Maart	19 Mei
1908	19 April	7 Juni
1909	11 April	30 Mei

Een vraag en een aanbod tegelijk.

Hollands zonen, dappere Indische Militairen, vergunt mij, U eens te vragen: hoe waart ge te moede, toen gij Oud-Holland's beemden gingt verlaten, de vaderlandsche kusten zaagt verdwijnen, de laatste top der duinen aan uw oog ontging? Dacht ge toen nog aan uw afscheidsgroet? Was er in uw hart geen snaar die trilde, geen toon die aansloeg, toen 't vaarwel werd uitgejoeld?

Edoch, ik zou me in U als mensch vergissen, ik zou terug moeten en van nieuws af aan trachten moeten na te speuren of een soldaat ook mensch kon zijn, wanneer ik ook bij U niet zag ontplooien een trek van voelverwantschap, die in heel 't maatschappelijk leven naar voren dringt.

Dat afscheid deed U *denken*, lezer; dat voerde U terug, al was 't een oogwenk slechts, naar 't ouderlijk Tehuis; dat gaf U stof tot peinzen: wat zal de toekomst zijn? Soldaten! ik zal U niet vermoeien met eene philippica, dat is mijn doel niet; maar ik wil U toch een waarheid zeggen: Op mijn terrein van arbeid ontmoette ik zoovele oud-gedienden van uw Indisch leger, die wars van God en Godsdienst, spotten met het Heiligste en tengevolge van den onheilkweekenden jeneverpot al dieper zonken en thans zwervend vragen: Waarheen?

Mijn vrienden, wacht U voor zulk een val. Strijdt tegen zonden, leert te buigen voor uwen Heiland en luistert naar die mannen en vrouwen, die leven en zich geven voor uw welzijn, die herauten willen zijn van Hem, die gezegd heeft: „Komt tot Mij allen die belast en beladen zijt, Ik zal u rust geven."

Dáár, mannen, in uw zonnig land, waar palmen wuiven en gij het eeuwig groenend loover hoordet ruischen als een welkomstgroet, dáár heerscht ook de dood, dáár zwaait hij zelfs meedoogenloos zijn schepter en doet U wellicht peinzen over 't vraagstuk:

te zijn een kind van God door Gods genade, of wel te wezen mensch en verder — niets.

„Niets na het zijn van 't wezen, geen geest doch stof alleen!"

of . . . . . na dit leven eeuwig leven en daardoor leven na den dood.

Ziedaar het scheidingspunt, mysterie dat de volkeren scheidt, het centrum van ons willen, dat ons brengt tot U.

En daarom mannen gevoelen wij, dat U daar zooveel ontbreekt. Het eerste van bijna heel het menschelijk willen, het vormen van een klein Tehuis, is U daar vreemd. Gemeden door een zekeren stand, die U niet wil kennen, gescheiden van een ras, „dat niet zich één voelt met uw menschelijk zijn," dat is het wat U vaak doet glijden op een hellend vlak, dat dieper en lager, of ten verderve voert.

Zie, daarom is het, dat men U wil leiden en wil steunen; dan, als niet de dienst uw tijd en krachten vraagt, dan, als verveling plaats wil maken voor verleiding, dan komen wij en bieden U een pleksken aan, waar gij iets kunt vinden, dat U denken doet aan 't ouderlijk Tehuis; waar gij vrienden vindt, die willen steunen uw goeden wil, om kind van Hem te zijn. En met dàt doelwit, met dàt streven is ook dit boeksken saamgesteld om U, zoo God het wil, te leiden naar die plaatsen, waar men U in Indië bieden zal een *Militair Tehuis*.

Amsterdam, 10 Juni 1904.

S. Slooten,
Penningmeester der afd. Amsterdam.

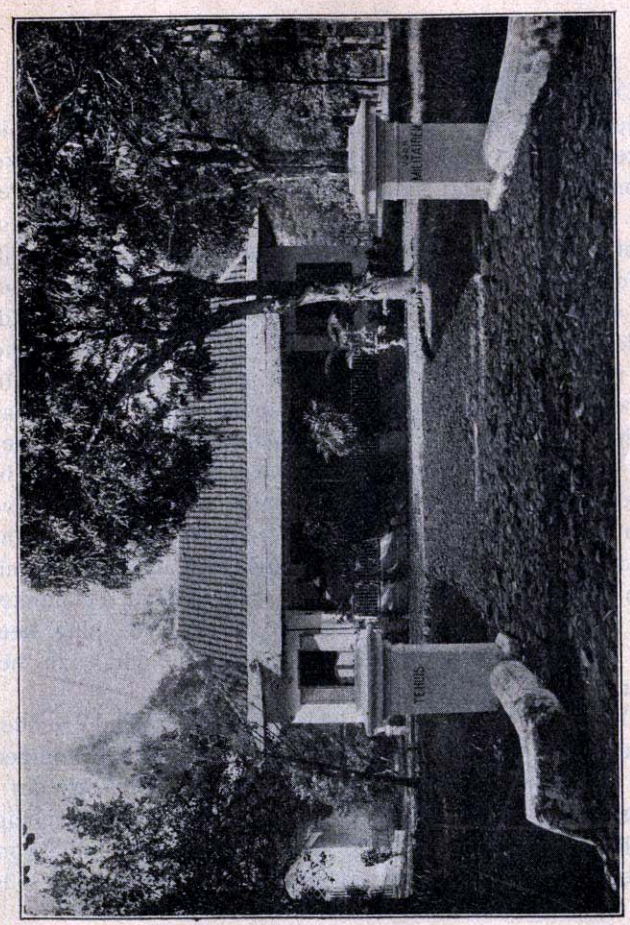

Tehuis te Buitenzorg.

De poort staat open voor elkeen.

Ons Tehuis.

Onschatbaar is de waarde van een Tehuis.

Ieder die het bezat weet hoeveel „het ouderlijk Huis" beteekent en hoeveel poëzie er schuilt op dat pleksken grond. Helaas, dat velen er eerst de waarde van beseffen, als vader en moeder gestorven zijn! Maar, omdat het zooveel waarde heeft, is het zeer natuurlijk, dat de Christelijke liefde zich beijvert alle jonge menschen, die het missen, er een voor in de plaats te geven. Zij stichtte om die reden haar Weeshuizen; richtte haar Bethels voor verlatenen en verwaarloosden op; vestigde voor dienstbaren, die buiten hare woonplaatsen in de groote steden arbeid zoeken, haar Tehuizen. Maar wie — zou ik willen vragen — verdient eer door hare warmte te worden verkwikt dan de Hollandsche soldaat, die in Indië dient? Want hij is ver, ver van huis; hij verklaarde zich bereid desnoods voor het Vaderland te sterven; hij staat zoo goed als alleen te midden van tallooze verzoekingen. Indien iemand, dan hunkert hij naar een tweede Tehuis. En toch — hoe lang heeft de Christelijke liefde hem vergeten, schuldig aan het: „uit het oog, uit het hart!"

Op haar rust tegenover hem een eereschuld. Vrienden, betaalt die af; gij minderbedeelden met uwe penningen; gij rijken met uw goud! *Dat is een Christenplicht; dat is eens Christens eer.* Welk een genot zou het zijn, als menige Hollandsche jongen straks getuigen kon: „In Indië vond ik een vredig Thuis; en dat Thuis werd mij een Huis Gods; en dat Huis Gods werd mij een Poort des Hemels."

Amsterdam, Sept. 1904. Dr. J. Th. de Visser.
Lid v/d Tweede Kamer der Stat.-Gen.

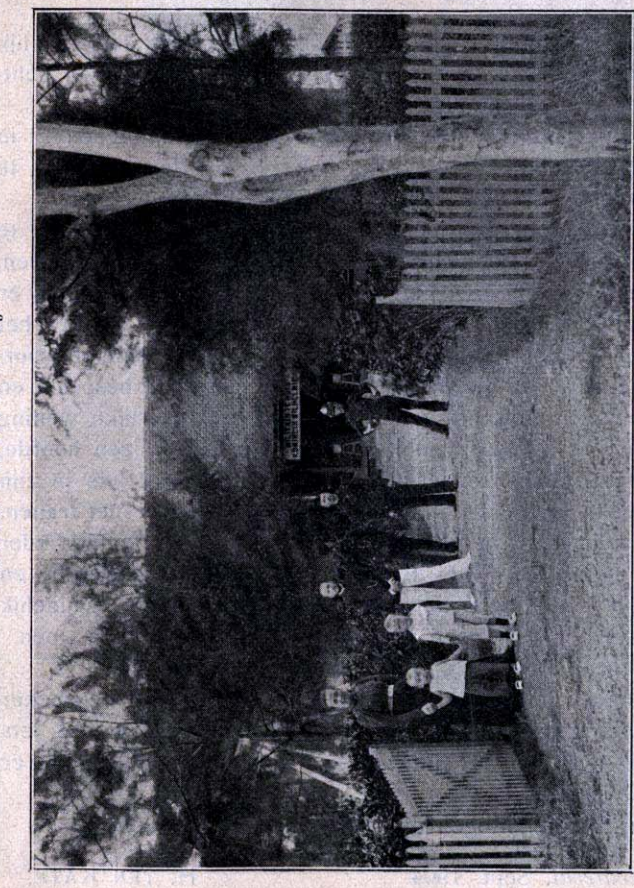

Tehuis te Koeta Radja.

Komt gij in Koeta-Radja in garnizoen, dan zult ge steeds een welkome gast in het Tehuis „Koningin Wilhelmina" zijn.

Zoo zijn er.

Hij „teekende." Hij wist maar half, wat hij eigenlijk deed, maar hij deed het. Zoo ging hij naar Indië, lichtzinnig, onnadenkend.

Hij leefde vroolijk en genoot volop van hetgeen er in kampement en cantine en ook wel in de kampongs te genieten valt. Naar het *Militair Tehuis* ging hij niet.

Wat zou hij er doen? Het was er hem te ernstig, te stijf, te stroef, zeide hij. Hij wilde het niet bepaald afkeuren, maar voor *hem* was het niet geschikt. Toch kwam hij er eindelijk eens op een avond, hij wist zelf niet hoe. En het beviel er hem beter, dan hij zich ooit had kunnen voorstellen. Er was een orgel en toen het werd bespeeld en hij enkele, hem uit zijne jeugd, uit de ouderlijke woning en uit de Zondagschool, nog welbekende wijzen hoorde, werd het hem zonderling te moede. Er werd iets in zijn binnenste geroerd, zijne oogen werden gevuld met tranen. O ja, dat was toen een schoone tijd, toen hij leefde onder den invloed van het Evangelie en zoo gaarne hoorde en zong van den Heiland, den Vriend van zondaren. Duidelijk zag hij het door eene vergelijking van het „nu" en „toen." Hij sprak een oogenblik met den huisvader en . . . . . daarna kwam hij elken avond. Hij werd een trouw bezoeker van het Tehuis. Dáár vond hij iets anders, maar ook iets beters dan hij tot nu toe had gezocht en hij dankte er God voor.

Zoo zijn er. Mogen er steeds meer zoo komen!

Sliedrecht, Sept. 1904. H. TEN KATE,
Voorzitter.

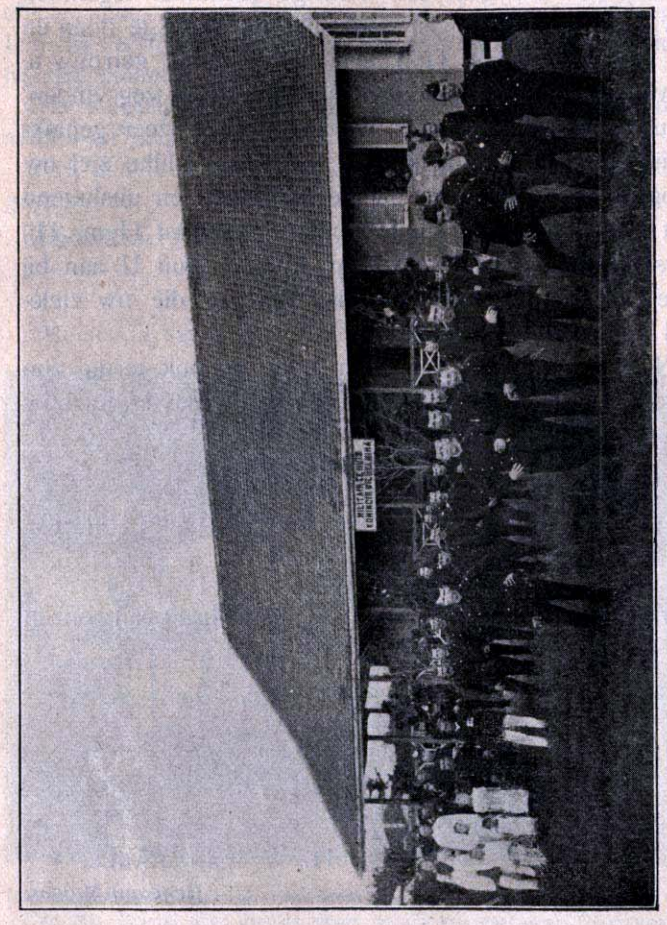

VOORFRONT TEHUIS „KONINGIN WILHELMINA" TE KOETA RADJA.

Hoevelen kwamen en gingen heen met de overtuiging: het is mij goed, dáár geweest te zijn.
Alle tegenzin wijkt als de bron ontdekt is, waaruit datgene vloeit, wat zielsverwantschap zich laat noemen en een stempel op Uw leven zet.

Mannen! Ge gaat een ernstige toekomst tegemoet. Uw grootste wensch is natuurlijk uw plicht te doen en het devies: „Vreest God, eert den Koning" getrouw te blijven. Groote verleidingen zult ge op uw weg vinden, ontucht en dronkenschap worden in Indië zeer gemakkelijk gemaakt. Bedenkt dat uw onsterfelijke ziel uw hoogste goed is, doch dat ge die alleen en uitsluitend met Gods hulp rein kunt houden. Gaat tot Hem, Hij verstoot niemand die tot Hem komt. Sluit U aan bij uwe waarachtige vrienden, dat zijn zij, die uw zieleheil op het oog hebben.

Neemt hun raad aan, dan komt ge ook terug, zoo God wil, met de overtuiging, dat ge uw devies getrouw gebleven zijt.

Amsterdam, Juli 1904.

W. C. QUARLES VAN UFFORD.

Mannen! Mij komt telkens een woord van onzen Da Costa in de gedachten:

't Geheim van allen zegen,
Oranje en Neêrland hoor' 't,
Is in Gods gunst gelegen,
Zijn dienst, Zijn vreez', Zijn Woord.

Hilversum, 21 Juli 1904.

H. W. VAN MARLE,
Generaal-Majoor.

Een Christen-krijgsman, van den soldaat tot den hoofdofficier moet er van kunnen spreken, dat hij in zijn leven Iemand heeft ontmoet, Die sterker was dan hij en aan Wien hij zich eindelijk heeft overgegeven.

Die sterkere is God; Hij zoekt door Jezus Christus allen voor zich te winnen.

Zich aan Hem over te geven, is geen schande maar de grootste eer. Jeremia 20 : 7*a*.

Amsterdam, Juli 1904. Dr. P. A. KLAP.

HUISELIJK FEESTJE TE PADANG PANDJANG, Sept. 1904.

De „Verzamelaar," voor een 15tal jaren als onderofficier ook bezoeker van een Chr. Mil. Tehuis, zeide destijds steeds tot zijn krijgsmakkers: „Ga er maar heen, dan zal je zien, dat het er gezellig en huiselijk kan zijn." Hij zag met vreugde op dit kiekje, dat de manier, om 't huiselijk en gezellig in te richten, in Indië zoo uitnemend wordt begrepen.

Ik voor mij ken geen schooner voorbeeld van geloof dan van den jongeling, niet het minst van den soldaat, die door een leger van gevaren omgeven, spreekt met den moed van den held, den eenvoud van het kind en de oprechtheid van den Christen: „voor uw Goden, o Koning der eeuw! buig ik mij niet; ik houd mij aan den Koning, den God der eeuwen vast!"

Zulk een gaf Jezus het eeresaluut en hij is achter het geheim der ware dapperheid gekomen.

Hij strijdt tegen de zonde met alle macht, laat zich dan ook door geene ravijnen of amokmakers, door geen krissen en klewangs schrik aanjagen, ja vreest de vuurlinie niet.

En kwam de dood, dan beaamt hij het woord van Blücher, van Generaal „Voorwaarts": „Mijn weg gaat voorwaarts; omkeeren was nooit mijn zaak."

De echte Christensoldaat maakt in den goeden strijd nooit rechtsomkeert, hij *retireert nooit!*

Ds. J. J. VAN NOORT, *Voorz. v/h Ned. Jongel.-Verbond.*

GROOTE ZAAL, TEHUIS KOETA RADJA.

Tot U.

De ware moed bestaat daarin, dat men iedereen en alles aandurft, ... mits mèt God.

SCHIMMELPENNINCK V. D. OIJE VAN HOEVELAKEN,
Voorz. v/d Ned. Mil. Bond.

Hoevelaken, Juli 1904.

„Tot niets minder zijn wij op aarde dan om menschen dankbaar te maken. De mensch, die om onzentwil onzen Vader in den Hemel prijst, is eene vrucht."

Amsterdam, Juli 1904.

Mevr. de Wed. J. G. SILLEM.

Zoek elken morgen een kwartier de eenzaamheid. Vraag dan aan Uzelf: Wat zijn mijne fouten? Overleg daarna wat ge doen kunt om op den dag van heden niet in die fouten te vervallen.

Sla dit geen dag over.

Amsterdam, Juli 1904. Dr. P. H. RITTER.

Toen Herkules — zoo wordt ons verhaald — de wereld zou ingaan, begaf hij zich op zekeren dag naar de woestijn, om na te denken wat hij doen zou.

Verlegen hoe hij zou beginnen, zag hij onverwachts twee vrouwen naderen, grooter dan de dochteren der aarde.

De eerste bood hem een leven zonder zorgen en niets dan vreugde en geluk aan. De tweede zeide: weet, dat er niets zonder blijvende waarde verkregen wordt dan na veel strijd. Wilt gij vriendschap genieten, dan moet gij liefde betoonen, wilt gij roem en eer verwerven, dan moet gij Uzelf verloochenen, U dienstbaar stellen tot heil van anderen — „wees vroom en vroed in liefde"; zie daar de voorwaarde, waaronder ik U geluk aanbied.

Mijne vrienden, ook gij staat aan den aanvang van een nieuwe loopbaan; weet gij te kiezen? Velen hebben naar den sirenenzang van de eerste feê geluisterd; weer anderen hebben ook in Indië een leven aanvaard van zorgen en moeite, van strijd tegen zonden. Let op het einde! Het hangt van Uzelf af wat gij wilt! God biedt U Zijn hulp aan. Hij is niet verre van een iegelijk onzer. In Christus schenkt hij U vergeving voor het verleden, leiding en zaligheid voor het heden en hemelsche heerlijkheid voor de toekomst. Dat kan de dienst der loszinnigheid en zonde U niet geven. Kiest den rechten weg en behoudt het goede. — Weest gezegend en wordt tot een zegen in het heerlijk Indië.

Dat bidt U toe:

Uw zeer toegenegen vriend

H. J. LOGCHERS.

Oude Leije, 15 Sept. 1904.

TEHUIS TE FORT DE KOCK.

Wie hier een kennis mocht ontwaren in dit gezellig groepje, kan zien hoe vriendelijk en aangenaam er de verhouding onderling was en hoe welwillend en tegemoetkomend men U zal ontvangen bij uw eerste bezoek in dit Tehuis.

Waarde Vriend!

Door de welwillendheid van de Samenstellers van dit boekje werd mij de gelegenheid gegeven een enkel woord tot Uw hart te spreken. Dit vriendelijk aanbod aanvaard ik met blijdschap.

Ondergeteekende was ook eenmaal militair en droeg met eere en lust den wapenrok. Dat is nu ongeveer 45 jaar geleden, een tijd toen niemand er aan dacht, een soldaat eenige liefde te bewijzen.

De klacht: „niemand denkt aan mij, niemand bekommert zich over een soldaat" moge destijds waar geweest zijn, Gode zij dank, de laatste jaren is de Christelijke liefde dermate ontwaakt, dat velen, mannen en vrouwen uit de hoogere en lagere klassen (standen) de vraag: „wat kunnen wij voor onze militairen doen?" met biddenden ernst overwogen hebben. Honderden en duizenden Christenen in Nederland hebben zich het lot van den soldaat, inzonderheid ook van de Indische strijders, aangetrokken en getoond, dat zij het versje verstaan:

Zalig die barmhartig deelen
In des broeders jammerstaat,
Tranen drogen, wonden heelen,
Zegenen met woord en daad.

En waar gij nu, lieve vriend, een blik werpt in dit boeksken, dat men U ter hand stelde en gij aanschouwt dan die afbeeldingen van die vriendelijke Tehuizen, die de Christelijke liefde daar in Uw belang deed bouwen en doet onderhouden en gij bedenkt dat de rijke zijn goud, menige arbeider zijn zilver en zelfs weduwen haar penninkske offerden, mij dunkt dan wordt het wel wat warm om Uw hart en gij aanvaardt met dankzegging aan den Heer en de menschen de zegeningen, die U in dit alles te genieten worden gegeven.

Het stemt mijn eigen hart tot dank aan God, dat het ook mij, hoewel ruim 23 jaar aan mijn krankbed gebonden,

vergund werd iets voor U te mogen doen, dat U onder den zegen des Heeren tot troost en bemoediging kon dienen.

In negen jaar tijds mocht ik meer dan *f* 7000.— bijeenverzamelen om U en vele andere militairen een Christelijke scheurkalender, een stichtelijk boek of tijdschrift, nuttig voor verstand en hart, aan te bieden.

Moge het U allen ten zegen zijn, opdat gij door dit alles den eenigen Troost in leven en in sterven moogt deelachtig worden. Ik hoop en bid, dat gij ten slotte dezen raad zult trachten op te volgen:

„Mijn zoon, vrees den Heere." Spreuken 24 : 21.

ALBERT GRUIJS SR.
Molenpad 68.

Zaandam, Juli 1904.

PLEEGZONEN VAN BR. VAN DER STEUR IN 'S LANDS DIENST.

In memoriam.

Wanneer ik te midden van nevensstaande militairen de beeltenis zie van den helaas! te vroeg ontslapen sergeant Wanrooij, komen allerlei gedachten mij voor den geest.

Door middel van Mej. Ida Vorländer te Koeta-Radja tot den Heere gebracht, heeft de edele man niets onbeproefd gelaten, om ontucht en dronkenschap onder de militairen tegen te gaan.

Onbeschroomd, met veel ijver, vol liefde was hij steeds aan het werk. Hij liet zich door niets tegenhouden en was tot zegen van velen. Slechts weinige jaren mocht hij te Padang, Koeta-Radja en te Segli werkzaam zijn; toen werd zijne ziekte, Indische spruw, van dien aard, dat hij met een spoedcertificaat naar Nederland moest vertrekken.

Hier aangekomen heeft hij, nadat hij eenigszins hersteld was, getracht voor de goede zaak der drankbestrijding en der zedelijkheid te doen, wat hij kon, tot hij te Apeldoorn aan hersenvliesontsteking bezweek, 41 jaren oud.

Zijne nagedachtenis zal bij velen in eere blijven!

Mevr. Wed. J. G. SILLEM.

Amsterdam, Juli 1904.

Mijne moeder zeide toen ik in dienst ging: Kind, breng uw daden steeds in overeenstemming met uw geloof — en doe niets waarover ge U voor uw moeder zoudt moeten schamen.

Verzamelaar.

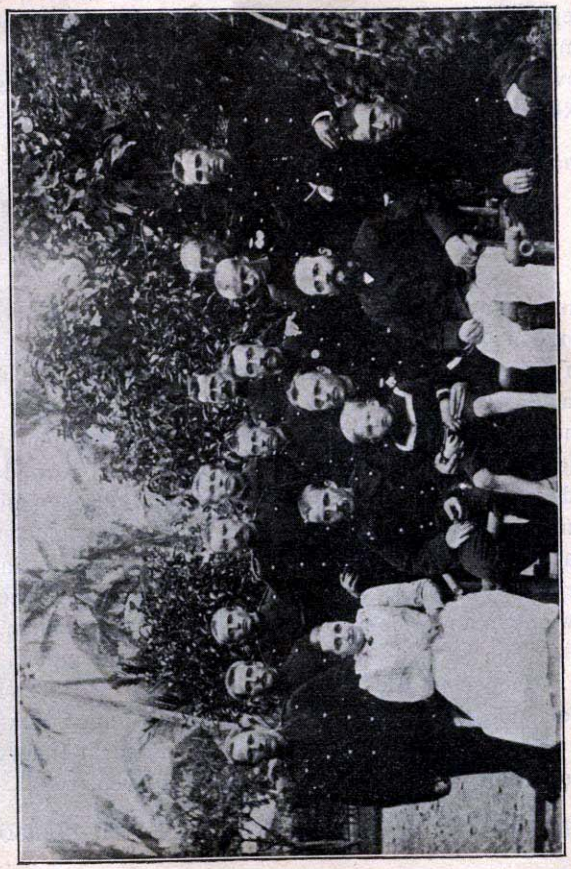

SERG. WANROOIJ TE MIDDEN ZIJNER KAMERADEN, NAAST ZENDELING DORNSAFT.

Strijders met tweeërlei opdracht, wat vereenigt U? Is het niet Gods liefdetrouw?

De ondervinding heeft mij geleerd, dat het geluk niet afhankelijk is van den stand waartoe men behoort, of het beroep dat men bekleedt, maar dat het eenig en alleen afhankelijk is van de reinheid des harten.

Bewaar Uzelven rein, mijn broeder, en gij zult een gelukkig en goed krijgsman zijn.

Amsterdam, 8 Aug. 1904. EXEL.
Gep. Kapitein O. I. Leger.

Van harte verheug ik mij over de toenemende belangstelling in het lot van den Ned. Indischen militair. De tijden zijn gelukkig voorbij, dat men hem nauwelijks de aandacht waardig keurde. Maar nog is er veel te doen om hem den rang te verzekeren, die hem toekomt in de schatting van Nederland. Daartoe is noodig: toenadering van den Nederlandschen Christen tot den Indischen militair en omgekeerd: toenadering van den laatsten tot den eersten.

Wat kan die toenadering bevorderen? Vernedering en verheffing. Vernedering van wien? Van beiden. Verheffing van wien? Van beiden. De een heeft zich te schamen over zijn liefdeloosheid, de ander over zijn lichtzinnigheid. Dat is de vernedering. De een ontferme zich over de ziel des naasten, de ander ontferme zich over zijn eigen ziel. Dat is de verheffing. Als Gods genade beiden daarin onderwijst, zal de zegen voor geen van beiden uitblijven.

Zetten, 25 Juli 1904. H. PIERSON.

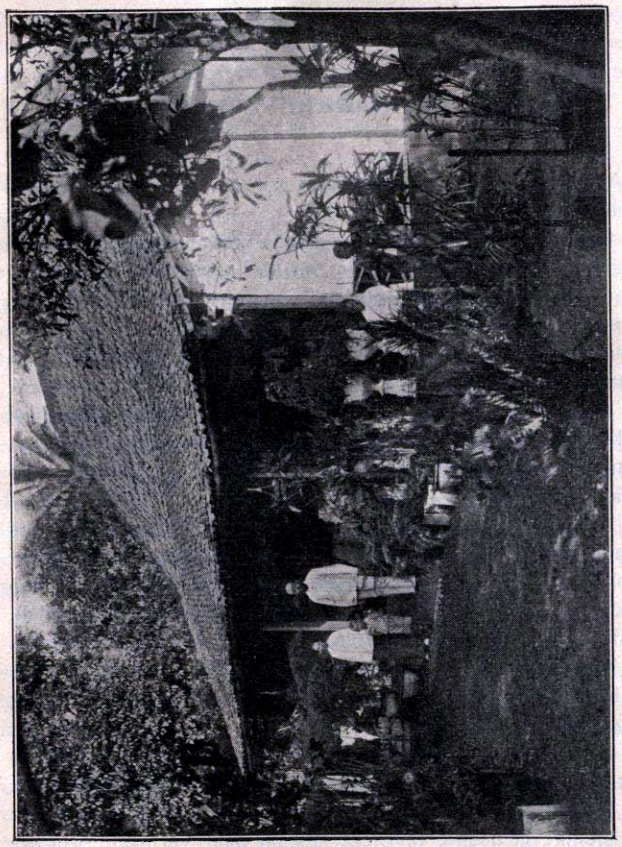

SALATIGA, WONING VAN ZENDELING KAMP, TEVENS MILITAIR TEHUIS.

Heerlijk oord en rustpunt voor strijders met verschillende taak. Wie zal hier de meeste zijn: de Christen, die den Christus predikt of. . . de Christen-krijgsman, die voor Jezus knielt?

Een onmisbaar wapen.

De Apostel Paulus heeft twee jaren van zijn leven als gevangene doorgebracht.

Dat was te Rome, de hoofdstad van het toenmalige Romeinsche Keizerrijk. Hij werd echter niet in de gevangenis opgesloten, maar mocht zelf een huis huren. Om ontvluchting te beletten werd een krijgsknecht bij hem geplaatst en met een keten aan hem verbonden. Bij de aflossing werd de keten ontsloten en gesloten.

We kunnen begrijpen dat Paulus met zijn bewakers veel zal gesproken hebben, hen nauwkeurig heeft opgenomen en van elk deel hunner wapenrusting de beteekenis en het gebruik zich heeft laten verklaren.

Een belangrijk deel van die ouderwetsche wapenrusting was het schild. Dat schild werd van hard hout gemaakt en met leder overtrokken. Het werd aan den linkerarm gedragen en was zoo groot, dat het geheele lichaam er mede bedekt werd. Het gebruik van dit schild, dat men in den oorlog snel naar alle kanten moest kunnen wenden, vereischte groote lichaamskracht en eene behendigheid en vaardigheid, die alleen door langdurige oefening verkregen kon worden.

Uit de gevangenschap heeft Paulus onderscheidene brieven aan Christelijke gemeenten geschreven, waarin zinspelingen voorkomen op die Romeinsche wapenrusting. Zoo schrijft hij o. a. aan de Christelijke gemeente te Efeze, als hij haar vermaant wel gewapend te zijn tegen de verleiding der zonde:

„*Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs met hetwelk gij alle vurige pijlen des boozen zult kunnen uitblusschen*". Ef. 6 : 16. Dit beteekent: dat het geloof in den strijd tegen de

zonde denzelfden dienst bewijst, als het schild in den oorlog. Zelfs in den tegenwoordigen oorlog is, wat wij zouden kunnen noemen een natuurlijk geloof noodig. Wat moet er van een mensch terecht komen, die geen vertrouwen heeft in iets of iemand? Als de mannen geen vertrouwen hebben in hunne aanvoerders, hoe zullen zij trouw, moed en beleid toonen?

En evenzoo is het met den strijd tegen de zonde.

Het schild des geloofs is het vaste vertrouwen, dat Gods Woord (de H. Schrift) de waarheid is en dat de dingen, die daarin beschreven worden, van God zijn geopenbaard. Daarin wordt ons geleerd, dat wij allen zondaars zijn en elkander niets te verwijten hebben. Voorts dat Christus voor onze zonden is gestorven en dat er door het geloof in Hem vergeving is van alle zonden en dat ieder, die in Hem gelooft, erfgenaam is van het eeuwige leven.

Daarom is het schild des geloofs een onmisbaar wapen in den geestelijken strijd. In een van de oorlogen der Israelieten is het eens gebeurd, dat een koning gedood werd door een man, die zijn pijl zoo maar in het wilde afschoot en zonder het te bedoelen den koning trof op een klein onbedekt plaatsje, waar het borstharnas met een riem en gesp aan de dijbedekking werd vastgemaakt. Ware die plaats, op dat oogenblik, met het schild bedekt geweest, dan ware de koning niet gedood.

Zoo onmisbaar was het schild.

En daarom zegt Paulus: gij moet, ook in den geestelijken strijd, bovenal aannemen: het schild des geloofs; andere wapenen komen ook wel te pas, maar die beveiligen toch niet zonder het schild des geloofs.

Men gebruikte in den ouden tijd pijlen, die bij het afschieten in brand vlogen. Daarom werden de schilden met leder overtrokken, dat men kon nat maken en zoo de vurige pijlen uitblusschen. En in den geestelijken strijd komen ook vurige pijlen van den booze op ons af, die alleen op het schild des geloofs kunnen uitgebluscht worden. Weet gij wat die vurige pijlen zijn? Het zijn de pijlen van het ongeloof. De pijlen van slecht gezelschap. De verleiding tot ongehoorzaamheid aan God en aan de

menschen, die God over ons gesteld heeft en die wij gehoorzaam moeten zijn omdat God ons dit beveelt. Het zijn de pijlen der verleiding tot ontucht, tot dronkenschap, tot alles wat in strijd is met de goede zeden. Voor de bescherming tegen deze vurige pijlen helpt ten slotte niets dan het geloof.

Niet slechts de *belijdenis* van het geloof, maar de beoefening van het geloof. Het biddend toevlucht nemen tot God en tot onzen Heere Jezus Christus, wiens kracht in onze zwakheid volbracht wordt.

Zegt nu niet: dat schild is een verouderd ding, goed voor een museum. Want er zijn in het leven voorbijgaande en blijvende dingen. Het geloof behoort tot de blijvende dingen, evenals de discipline in het leger. De wapenen, de wijze van oorlogvoeren, de kleeding, alles is sinds den tijd der Romeinen veranderd, maar de discipline is gebleven, want zonder deze kan geen leger bestaan, is geen overwinning mogelijk. Zoo is het ook met het geloof. En ook moet gij dit schild niet als een paradeschild beschouwen, gelijk er zoovelen zijn, die er Zondags meê naar de kerk gaan en het dan weêr wegbergen tot den volgenden Zondag. Neen, gij moet het altijd bij U hebben omdat gij elk oogenblik in gevaar verkeert van door een vijandelijke pijl doodelijk getroffen te worden.

Als we het schild des geloofs alzoo in oprechtheid en waarheid gebruiken, zullen we in den geestelijken strijd staande blijven, hoe bang die ook menigmaal is. Gedekt met het schild des geloofs kunnen we sterven. En of dit dan geschiedt in onze eigen woning, omgeven van hen die ons liefhebben; of dat wij sneuvelen op het bloedig slagveld, dat doet er minder toe.

Wij zijn toch, altijd en overal, overwinnaars door Hem die ons heeft liefgehad.

Amsterdam, Juli 1904. W. H. GISPEN.

Whether at work or at rest, absent or present, sick or well, living or dying I will be ever trusting in Jesus, striving to please Him fighting for the honour of my Heavenly Father, the Extension of His Kingdom and the Everlasting Salvation of the souls for whom my Saviour died.

William Booth
General of the Salvation Army

Amsterdam
Oct 19th 1904.

VERTALING.

Hetzij aan den arbeid of rustende, afwezig of tegenwoordig, ziek of gezond, levende of stervende, zal ik steeds op Jezus vertrouwen, wil ik een licht zijn om Hem te behagen, strijdende voor de eer van mijn Hemelschen Vader, de uitbreiding van Zijn Koninkrijk en de eeuwige zaligheid der zielen, voor wie mijn Heiland stierf.

WILLIAM BOOTH.
Generaal v/h Leger des Heils.

Amsterdam, 19 Oct. 1904.

Kennis en praktijk.

Het *van buiten leeren* der handgrepen kan nooit het *hanteeren* van het geweer vervangen.

De recruut wordt zonder *kennis* geen soldaat; maar den soldaat kent ge pas uit zijn *praktijk*.

Uw erfvijand is met *kennis* steeds *praktisch* bezig en op het „geaccidenteerd" terrein van het Indische leven valt hem de overrompeling licht.

Waakt dan!

„Achter de borstwering" is slechts veiligheid. Kent gij dat fort? De praktijk deed David uitroepen: „Gij zijt mij eene toevlucht geweest, een sterke toren voor den vijand."

Ds. J. E. VONKENBERG,
Voorz. van het Geref. Jongel. Verbond.

Barendrecht, Aug. 1904.

Laten alle Nederlandsche Christenen, die van onzen Heere Jezus Christus leerden bidden: „Uw koninkrijk kome" den arbeid onder de militairen in Indië gedurig voor den troon der genade gedenken.

En laten onze Indische militairen zich niet schamen om de Tehuizen te bezoeken voor den strijd hunner ziel, die ook zij min of meer voeren; dáár kunnen zij rust bekomen. Broeders en zusters in Christus, die hier te lande of in onze Koloniën in het gebed moogt strijden, weet, dat uw arbeid niet ijdel zal wezen in den Heer.

Amsterdam, Sept. 1904. Ds. J. G. SMITT.

ZONDER NAAM.

Hier hebt ge niet te zoeken; 't aanschouwen geeft U voldoende aan, hoe welkom gij zult zijn. En toch! ik zal U laten raden, wáár het is.

Moed, beleid en trouw.

Joh. 16:33. „Hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen."

1 Kon. 4:29*a*. „En God gaf Salomo wijsheid"....

Ps. 40:11 (dankmotief). „Uwe trouw verheel ik niet in de groote gemeente."

Prof. Mr. D. P. D. FABIUS.

Amsterdam, Juli 1904.

Sta pal.

Bij het dond'rend kanon,
In de hitte der zon,
Bij de knallende „spuit,"
Onder kogelgefluit,
Trots het klewanggeglans,
Staat daar, vast als een schans,
De Indische krijger, en hij handhaaft de eer
Van 't Nederlandsch vaandel, als zijn vad'ren weleer.
O Mannen, zoo dapper! Sta evenzoo pal,
Als 't kwade U aanlokt, ten droevigen val.

M. KOORNSTRA,
Vertegenwoordiger van den Ned. Mil. Bond,
Redacteur van „De Krijgsman."

Gorinchem, Aug. 1904.

Jonge mannen!

Gij staat gereed om over de diepe, blauwe zee naar het mooie, verre land te reizen.

Ook ik stond eenmaal aan Koningin en Vaderland voor 't zelfde doel, een zoon af.

De smart, doorgemaakt toen hij van huis ging was zwaar, en zonder de hulpe Gods zou ik bezweken zijn. Want ik kende het zoo zwakke, licht verleidbare karakter van mijn overigens zoo goedhartigen jongen, en ik wist, dat ook daarginds de verleiding op allerlei gebied niet minder was dan in het Vaderland.

Het afscheid schetsen kan en wil ik niet.

Gij hebt het meêgemaakt of zult het nog moeten meêmaken. Alleen wil ik U herinneren aan het laatste woord, door Uwe moeder snikkend gesproken:

„Zult gij mij niet vergeten, och, schrijf me toch dikwijls."

Ook ik heb dit aan mijn jongen gevraagd, doch lang, zeer lang heeft hij zijne eenzame moeder laten wachten. Doch eindelijk — daar kwam een brief en, o wat vreugd, met een stempel uit Nederlandsch-Indië. 't Was zooals ik gedacht had. Meêgesleept door slechte kameraads, verviel hij van de eene zonde in de andere, en telkens en telkens moest het schrijven naar moeder worden uitgesteld. En als dan het geweten ging spreken, was de drank weer oorzaak dat moeders vraag: „Zul je mij schrijven?" vergeten werd. Een gedeelte van zijn brief laat ik hier volgen:

„Meermalen was het mij aangeraden door jongelui, die „de Tehuizen bezoeken, om ook mijn schreden derwaarts „te richten. En daar ben ik eindelijk eens toe overgegaan. „'t Viel me meê, hoor moeder."

„Je kwam in zoo'n echt Hollandsche omgeving. Gezellig-
„heid en vriendelijkheid was daar de grondtoon. De vrouw
„des huizes, ja, moedertje! die had in haar doen zooveel
„van U. Zij vroeg mij al spoedig: „M'n jongen, heb je ouders
„in Holland?" En toen ik zei: „Ja, een moeder," vervolgde
„zij: „Je schrijft haar toch zeker wel eens, nietwaar?" Zij
„zag, dat ik ontroerde en het antwoord schuldig bleef, want
„zij raadde mij zoo vriendelijk aan, het niet langer uit te
„stellen; 't zou je zoo spijten als het soms te laat was.
„En ik was overwonnen en de brief ging in zee." . . .
. . . . . .

Dat was dus de eerste vrucht van het *Tehuis,* dat de wachtende moeder een brief ontving. Meerdere vruchten zouden echter volgen. Dat Tehuis werd voor mijn jongen een Tehuis in meer dan één opzicht. Hij leerde daar den weg bewandelen, die leidt naar het Huis des Vaders met Zijne vele woningen. En thans maakt hij mij gelukkig door eene geregelde toezending van brieven.

Jonge mannen! laat deze mijne ondervinding U aansporen tot het bezoeken van de Militaire Tehuizen.

Gij komt in eene gezellige, vriendelijke omgeving, die U niet veel kost en — gij kunt er zoo rustig brieven zitten schrijven aan Uwe moeder en wie U verder lief zijn.

Amsterdam, October 1904. *Eene Moeder.*

TEHUIS TE PADANG.

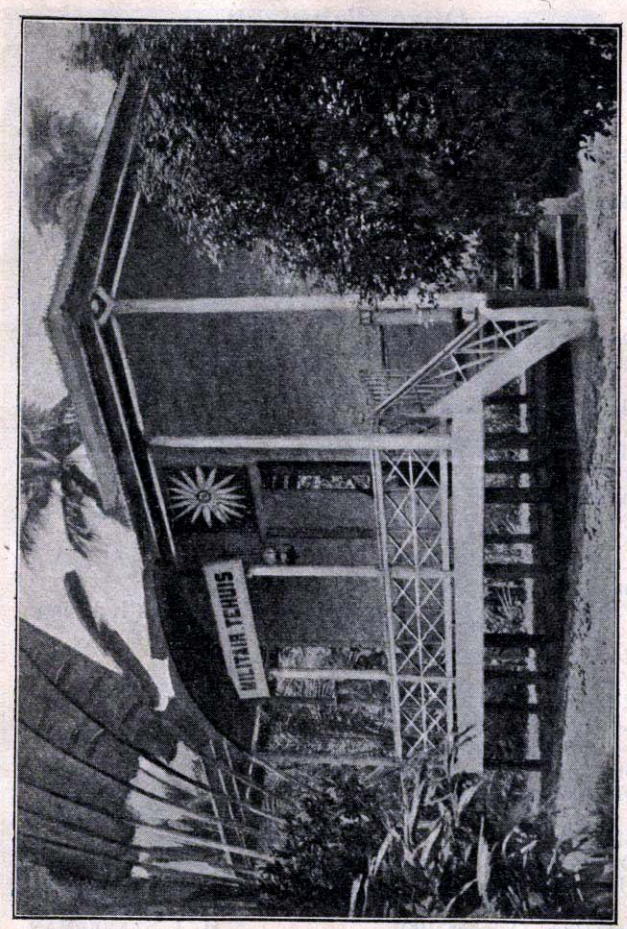

Rustig plekje tusschen palmen en bananen. Hoevelen hebben reeds daar het woord van Jezus gehoord en hebben het kloppen aan de deur verstaan. Wij herdenken tevens Uw stichter, den weldadigen Heer J. G. SILLEM, die op zoo milde wijze dit Tehuis tot stand heeft gebracht. Wie zijne nagedachtenis meê wil eeren, bezoeke in Padang dit Tehuis getrouw.

Onze Tehuizen.

EEN LIED VOOR DEN INDISCHEN SOLDAAT.

WIJZE: *„Wees begroet met jubeltonen."*

Heerlijk straalt van uit de verte
't Welkom, vriendlijk, helder licht,
Waarheen op het woelig zeevlak,
't Zeemansoog zoo graag zich richt!
't Is — de haven, die hem wacht
En hem vroolijk tegenlacht,
Vaak na 't worstlen met gevaren! —
— Zóó ook wordt met blij gemoed
Ons Tehuis door ons begroet! —
Plaats der rust, plaats der rust, aan U ons welkom!

Hart en huis staan daar steeds open!
Al wie raad en hulp behoeft,
Heeft in zoo'n *Tehuis* nog nimmer
Vruchtloos of vergeefs getoefd!
Daar zit gij op uw gemak,
En ge rookt er uw tabak,
't Is U net als Thuis bij Moeke!
— Wat ge er hoort in woord en lied
Doet U goed en — gij geniet!
Vriendlijk oord, vriendlijk oord, blijf steeds ons trekken!

Zoo'n *Tehuis* staat als een baken
Voor den krijgsman opgericht;
Rust en kalmte, vrede en blijdschap,
Leest ge daar op elks gezicht! —
— Menigen verloren zoon
Strekte zoo'n *Tehuis* ter woon;
Velen, die er Jezus vonden!
. . . . . .
Sla, o Heer! steeds in genâ
De *Tehuizen* liefdrijk gâ!
U, o Heer! U, o Heer! zij dank en eere!

Amsterdam, October 1904. H. J. STAVERMAN.

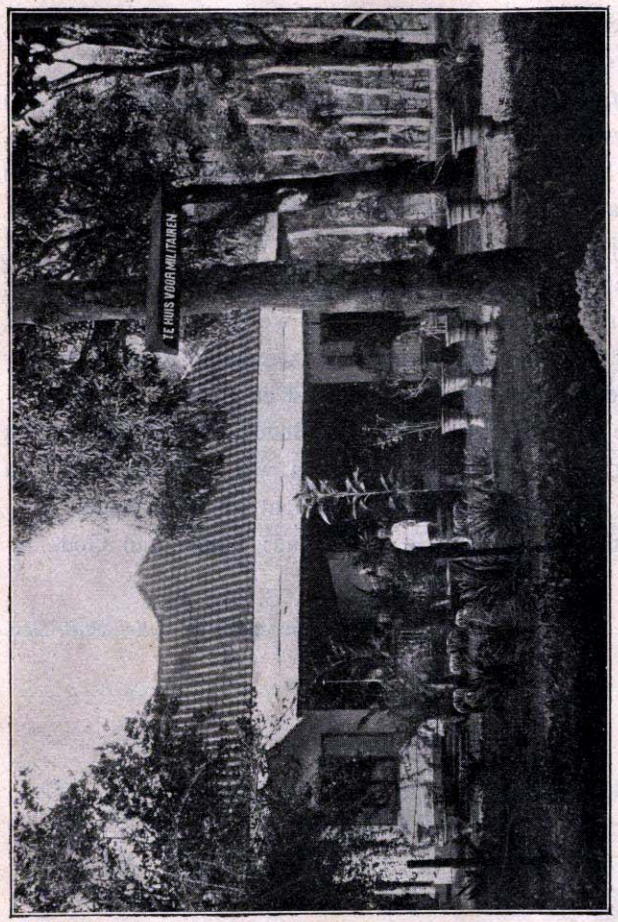

INTÉRIEUR TE BUITENZORG.

Hoe zal menige Hollandsche jongen U, dappere Indische militairen, benijden, als hij ziet dit pleksken, waar ge vrij en rustig uw brieven kunt gaan schrijven; waar gepast vermaak uw spieren staalt en het lied kan ruischen door 't heerlijk loover: „Uw naam alleen zij de eere!"

De adel van het werk van den soldaat bestaat daarin, dat het eerste en het laatste, dat van hem geëischt wordt, is: Trouw.

Niet de kracht van zijn spieren, niet de kracht van zijn zenuwen, maar de kracht van zijn karakter is het hoogste.

Dat hij op het oogenblik, waarop het gevaar dreigt, bestaan zal, dat hij toonen zal te staan voor zijn plicht, dàt beslist, dat hij goed soldaat is.

Daarom is het goed dat hij God vreest; dat hij weet, eene roeping te hebben in deze wereld, een roeping, die, omdat zij van God is, boven deze wereld uitgaat, hooger staat dan lijf en goed, gezondheid en bezit.

Wie weet dat zijn werk, zijn Goddelijke roeping is, staat gerust voor zijn werk met alles wat hij is en heeft; en wordt door zijn werk nooit gebracht tot het kwade.

Want zijn trouw is in den grond: Trouw aan God.

A. S. TALMA,
Lid van de Tweede Kamer der Stat.-Gen.

Den Haag, Oct. 1904.

Het ideaal des Christens, zijn blijde verwachting is het eeuwige Vrederijk; het doel van heel zijn leven, van al zijn doen en laten is de komst zijns Heilands, den Grooten Vredevorst, te verhaasten. Met die gedachten vervuld, verheugt hij zich in elke poging, die gedaan wordt, hoe gebrekkig en beneveld ook, om den *vrede* reeds te willen verwezenlijken. Maar ook daarom stelt hij zoo groot belang in het lot van den Militair, van den jongen man, die tot de verdediging van het lieve Vaderland geroepen, zijn beste levensjaren doorbrengt in de kazerne, te midden van tijdgenooten, die, evenals hij, aan zooveel verzoekingen zijn blootgesteld.

Om daaraan tegemoet te komen heeft men zoo hier als in Indië Tehuizen ingericht waar zij op aangename wijze hun vrijen tijd kunnen doorbrengen.

Moge menige jonge Krijgsman er den staf vinden, die hem steunt op den rechten levensweg.

Douairière KLERCK VAN HOGENDORP,
Voorz. Nederl. Vrouwenbond tot verhooging van het Zedelijk Bewustzijn.

Den Haag, 20 Aug. 1904.

De ware eer.

Wat is eer? De eer is de heerlijkheid Gods. Hem is de eer. Wie van Zijne heerlijkheid een weerglans in zich omdraagt, wie in een afschijnsel Zijner waarheid waarachtig is, wie in een straal Zijner goedheid het goede doet, wie in een straal Zijner liefde de liefde betracht, wie in een straal Zijns geestes de zonden des vleesches haat, die is inderdaad eerbiedwaardig, eerlijk en heerlijk.

Dr. J. P. L.

Toen men de wonden peilde van een Franschen soldaat uit het groote leger van Napoleon I, riep hij uit: „Indien ge nog dieper zoekt, zult ge den Keizer vinden". Bij dit zinrijke woord, dat van groote liefde en trouw getuigt, denken wij aan een anderen Koning dan den Keizer. Den Christen toch werd een liefde tot Jezus in het hart gelegd, welke niet vernietigd kan worden. Die liefde is inniger dan de liefde van een rechtgeaarden zoon, die in den vreemde aan zijn ouders denkt en sterker dan de liefde van den Indischen soldaat tot het Vaderland, dat hij dient. De liefde tot Jezus is de beste prikkel tot het goede en het beste tegengift voor alle kwaad. Ze versiert den arbeid, dien ze aanmoedigt, en ze heiligt de vriendschap, die ze overschaduwt. Hare werking is wonderbaar. Ze neemt de gansche ziel des menschen in en ze doet zich gelden in geheel zijn leven. Door haar beweegt zich de voet op den weg der gehoorzaamheid en wordt het woord des Apostels verstaan:

„De zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle menschen en onderwijst ons, dat wij de goddeloosheid en de wereldsche begeerlijkheden verzakende, matiglijk en rechtvaardiglijk en Godzaliglijk leven zouden in deze tegenwoordige wereld; verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van den grooten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus, die zichzelven voor ons gegeven heeft, opdat hij ons zoude verlossen van alle ongerechtigheid en zichzelve een eigen volk zou reinigen ijverig in goede werken".

Titus 2 : 11—14.

H. W. van Loon.
Predikant.

Amsterdam, Augustus 1904.

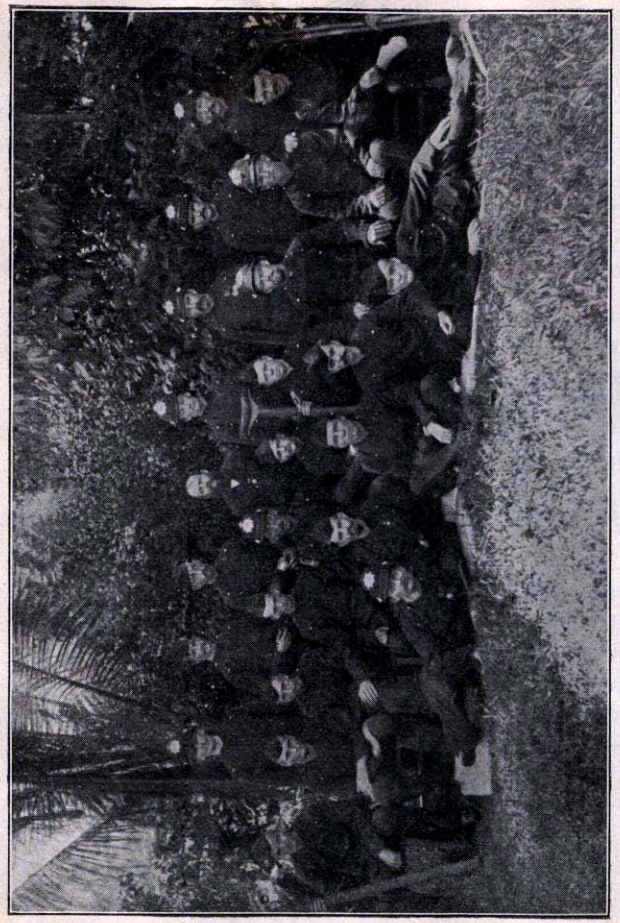

Groep gewonde militairen te Padang.

„Door lijden verblijden," mocht dat hier zoo zijn. Wij zien in 't midden een man, die een reeks van jaren arbeidde in den dienst van zijnen Heer en Meester, ook om deze mannen te brengen op het rechte spoor.

Bidden!

Daniël de profeet en dienaar des Konings knielde drie tijden 's daags, en bad en deed belijdenis voor zijnen God.... en er werd geen schade aan hem gevonden, dewijl hij in zijn God geloofd had.

Ziedaar de man, die ook in de ure des gevaars en in dagen van verdrukking wist, dat een krachtig gebed veel vermag....

Bidden, voortdurend bidden geeft licht in de duisternis van dit leven en schenkt de moede ziel, die in den Heere gelooft, vrede en heil.

DUIJMAER VAN TWIST.
1e Luit. v/d Infanterie op n. a.
Lid van de Tweede Kamer der Stat.-Gen.

's-Gravenhage, Aug. 1904.

Het is nog beter de krachten van de tegenpartij te overschatten dan gering te achten.

Hoevelen zijn bezweken voor verleiding tot kwaad, die meenden, dat zij sterk genoeg waren om staande te blijven!

„In God zullen wij kloeke daden doen".
Psalm 108 : 14*a*.

L. BURGER JZ.
Secretaris der Nat. Christen Onderofficieren-Vereeniging.

Utrecht, Sept. 1904.

MILITAIR TEHUIS TE AMBARAWA.

Wie een kamponghut vergelijkt bij dit gezellig kiekje, zal tot de erkentenis komen: „gezellig lijkt het mij toe en bij gelegenheid ga ik daar zeker heen." Zij het zoo, dan wordt ons doel bereikt.

Spreuken 3 : 6.

Ken d'n Heer in al uw wegen,
Hoe de wereld hoon' of spot;
God geeft alles: vreugde en zegen,
Moed bij 't moeilijkst levenslot.

Ken Hem ook in 't weeldrig Oosten,
Ver van huis en vaderland;
Daar ook [illegible] Hij helpen, [illegible]
Ver is nooit zijn Vaderhuis.

Vreemd kan u zijn weg [illegible],
't Pad van moeite, strijden kruis,
Maar Gods wond're kronkellijnen,
Leiden recht naar 't Vaderhuis.

Rotterdam, Oct. 1904. B. TEN KATE.

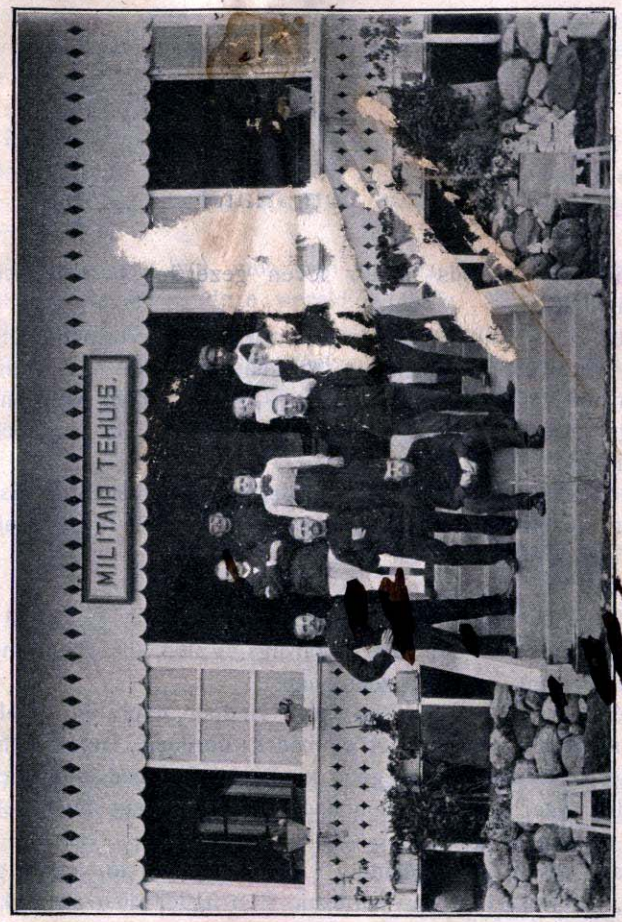

TEHUIS VOOR MILITAIREN TE PADANG PANDJANG.

In dit nieuwe Tehuis [illegible] men een ieder het *welkom* toe! Ga heen, richt Uw schreden derwaarts en versterkt den band van vriendschap en krijgsmansplicht.

Wees een man!

Gij hebt dikwijls in uw leven gezegd: „Ik ben toch geen kind!"

Als ze u aankwamen met kinderachtige vermaningen, met verbieden van dit en toestaan van dat en waarschuwen voor weêr iets anders.... dan zijt ge wel eens kregel geworden en hebt norsch geroepen: „Ik ben toch geen kind!"

Men komt toch eens op een leeftijd, dat men eigen baas moet wezen en niet meer aan een leiband loopen wil; dat men een *man* is en geen kind langer.

Best!

Als ge dan tenminste een *man* zijt.

Want nu komt iets merkwaardigs. Velen, die geen kind willen wezen, zijn ook geen man.

Een kind! Wat doet een kind? Nadoen, napraten, zooals het anderen, ouderen ziet en hoort vóórdoen. Dat is echt kinderwerk. Nu zijt gij geen kind meer? Goed, dan doet ge dus maar niet, wat een ander doet, en zegt maar niet, wat een ander zegt.

Daar komt de verleiding: tot onreinheid, tot onmatigheid, tot losse taal en spotternij. Een ander doet het ook; uw kennissen doen het; uw kameraden doen het. Gij behoeft toch alleen niet zoo braaf of zoo zedig of zoo vroom te zijn!

Maar pas nu op. Want gij wilt geen kind wezen. Dan moet gij ook niet doen, wat een ander doet. Dan moet ge desnoods „neen" kunnen zeggen, al zegt de heele wereld „ja".

Dat is niet gemakkelijk.

Bemerkt ge wel, dat een mensch kracht noodig heeft, om een man te willen zijn, te durven zijn? Het is veel gemakkelijker, als een kind zoo met den stroom meê te drijven.

Wie dat niet wil, moet een hoû-vast hebben; een hoû-vast, hoog boven deze wereld liggende. Wie geen kind wil wezen, maar een man zich betoonen, die moet op God zien, Gods kracht zoeken, aan Gods gebod zich storen.... en desnoods de heele wereld laten praten.

Wie is een man?
Die bidden kan
En bouwt op God, den Heere!

Dr. J. R. Slotemaker de Bruine.
Secretaris.

Nijmegen, November 1904.

Als gij staan zult in den dagelijkschen strijd tegen eene wereld vol boosheid, laten dan alle verleidingen, alle booze listen, alle aanslagen tegen het leven uwer ziel afstuiten op uw geloof in den levenden Heiland, die U opriep tot Zijnen dienst en die U toeroept: „Hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen."

Amsterdam, Juli 1904. Ds. M. Göpner.

MOED.

EEN SOLDATENLIED VOOR ONZE JONGENS IN DE OOST.

WIJZE: *„'t Is plicht, dat iedre jongen".*

't Is plicht, dat iedre krijgsman,
Die aan den dienst zich geeft,
Vóór alle dingen moed in 't lijf,
En kracht in de armen heeft.
Want moed, want moed
Zet heel het hart in gloed,
Brengt vaak, hoezee!
Roem en victorie meê!
En 't ordelint wordt toegekend
Aan moed en krachtsbetoon;
— Dat is des krijgsmans kostlijke eer,
En 't welverdiende loon!

't Is plicht, dat iedre krijgsman
Ook nog door *andren* moed,
Het hart zich blaken voelt van vuur,
En zetten doet in gloed!
Den moed, den moed,
Die 't kwaad bestrijden doet
En *durft* — (als hem
Verleiding met heur stem
Verlokt tot drank of spel of kwaad)
Te zeggen: „'k Doe niet meê!" —
— Dàt moedsbetoon, dàt krachtsbetoon
Kroont hem met rust en vreê!

Amsterdam, October 1904. H. J. STAVERMAN.

GROEP BEZOEKERS VAN HET TEHUIS VOOR MILITAIREN TE KOETA-RADJA.

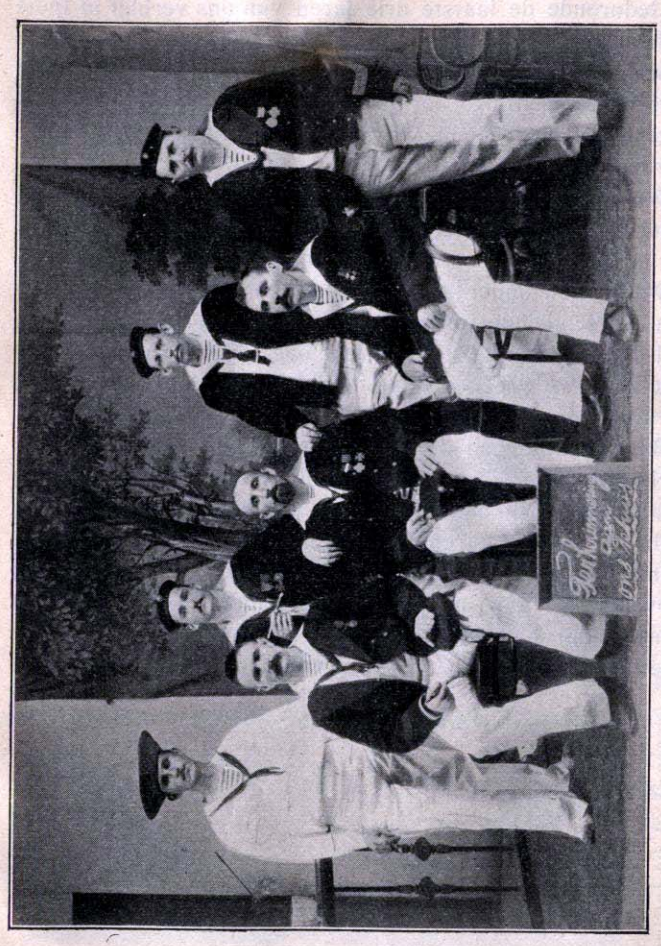

Als onze Janmaats zich zoo thuis gevoelen in 't Tehuis voor Militairen als hier in beeld gebracht, wie zal dan nog durven volhouden: 't is daar een droge, saaie boel. Dappere mannen, wij groeten U en vragen: versterkt den broederband tusschen matrozen en soldaten en leert te zaâm voor Jezus knielen.

Gedurende de laatste drie jaren van ons verblijf in Indië hadden we als standplaats Madioen; tot ons ressort behoorde Ngawi; we bezochten die plaats geregeld en kwamen dan veel in de benting, het fort, waar de militairen worden opgesloten, die, wegens voortdurend wangedrag beschouwd worden als bijkans onverbeterlijke sujetten.

We ondervonden steeds alle medewerking van de militaire autoriteiten; de toegang tot de veroordeelden, ook tot hen, die in de cachotten waren opgesloten, stond ons steeds vrij.

We troffen onder de veroordeelden aan uit allen stand, van verschillende ontwikkeling, ook die in Holland in godsdienstige omgeving waren opgegroeid. We spraken met hen, we vroegen naar de reden van hun verblijf aan die treurige plaats.

Bijkans altijd had de drank hen daar gebracht.

Ngawi is voor den Indischen militair eene verschrikkelijke plaats; er wordt daar geslagen; wie zich misdraagt, en de tucht is er zeer streng, wordt met den rottan afgestraft.

Indische militairen, schuwt den drank! Door deze zijn zoovelen te Ngawi aangeland. Zegt niet: ik zal daar niet komen! dat hadden de meesten gezegd, die wij er ontmoetten; de borrel had er hen echter wel gebracht.

M. A. Rouwenhorst,
Oud-Indisch Predikant.

Leersum, October 1904.

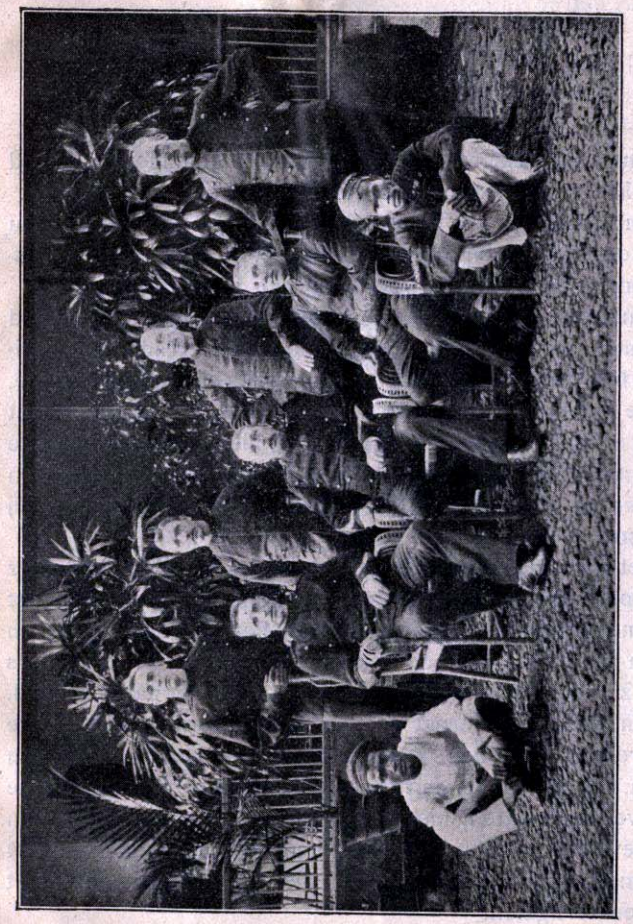

Groep bezoekers uit het Tehuis te Buitenzorg.

Mannen! als ik U aanzie, denk ik weleens: hoeveel zegen kan er uitgaan van U, als ge een leven ten toon spreidt dat getuigenis aflegt van willen en streven naar een hoogere moraal, tot voorbeeld van de Indische bevolking van ons heerlijk Insulinde.

Een lange reis was bijna volbracht. Maanden lang had men het groote oorlogschip niet verlaten.

Om de Zuid van Australië was men gestevend. Nu was de koers naar het Noorden. Nog eens de linie passeeren en dan ging de reis naar het Vaderland.

Een jonge man van Atjeh geëvacueerd, zag reikhalzend uit naar het einde van den tocht. De verraderlijke beriberi had hem aangetast, doch sinds hij op het groote, ruime schip was geplaatst, ging het werkelijk beter met hem. Toch zou hij het Vaderland niet bereiken. Op de kust van Noord Nieuw-Guinea verergerde zijn kwaal en voor men het kolenstation Doreh had bereikt, was hij niet meer.

Met de driekleur half-stok stoomde H^r^. M^s^. de Ruijter de Doreh-baai binnen. Nog dienzelfden dag werd aan het vreemde strand een graf gedolven op het stille zendingserf en tegen den avond werd de tamboer-hoornblazer der Mariniers door zijn krijgskameraden met militaire eer ter aarde besteld.

Een woord van ernst en vermaning werd aan de groeve gesproken door den zendeling. In menig oog blonk een traan. Men dacht aan den krijgsmakker zooeven in de groeve neergelaten, men dacht ook aan het onzekere van het leven, aan velen, die eens hoopvol heengaan naar het vreemde land en de hunnen die zij achterlieten, nooit zouden terugzien.

Dacht men ook aan den troost en de roeping van het Evangelie? Wie zal het zeggen; doch zeker is dat op

den Zondag daaraanvolgende vele matrozen en mariniers zich aanmeldden om de Godsdienstoefening op den zendingspost te mogen bijwonen.

Laat het hier nu eens gezegd worden, dat de Indische militairen en schepelingen der Marine in den regel op elken zendingspost in Indië welkom zijn. Ook hier geldt het: „die zoekt, die vindt; die klopt, dien zal opengedaan worden." Daar zijn de Militaire Tehuizen, die steeds geopend zijn ook om den soldaat en matroos te steunen en te sterken in den strijd tegen alles wat den mensch verlaagt; en hem willen brengen in de gemeenschap van Jezus Christus, wien te kennen het eeuwige leven is. Dit is ook het doel van den zendeling voor de bevolking waar God hem geplaatst heeft, maar wijd ook opent hij zijn deur voor den Hollandschen broeder, die Koningin en Vaderland dient in het van God ons toevertrouwd Indië. Vergeet dat niet jonge mannen, die dit boekje in handen neemt, waar gij op uwen weg door Indië met de zending in aanraking komt. Bedenk het steeds: *met* God d. i. in Zijn gunst, in Zijn gemeenschap voor Koningin en Vaderland — dan zal het U welgaan ook in het verre Oosten, in ons, in zoo menig opzicht schoon Insulinde.

W. L. Jens.
Oud-zendeling.

Utrecht, Sept. 1904.

Geeft acht!

Een fiere houding behoort bij den militair. Zij is bewijs van gevoel, van waardigheid en spreekt van kracht. Stipte plichtsvervulling is eisch van het militaire leven en gehoorzaamheid eene der voorwaarden voor de overwinning. Wie het koningskleed draagt, die drage het waardig en wie zijn vaandel eert, die sterft als het moet, maar blijft den lande getrouw.

Een Christen is ook een krijgsman, al draagt hij het zwaard niet. Zijn houding mag fier zijn, want hij is dienaar van den hoogsten Heer; waardige houding past hem, want hij volgt Hem die hem heeft liefgehad; kracht heeft hij, want zijn Heer maakt hem sterk.

Al wat deze hem zegt zal hij gaarne doen, want Zijn bevel is hem alles en hij weet: de overwinning gaat niet zonder Hem. Hij eert het kruis des Heeren, 't is de kracht van zijn leven, en voor Hem, die hem alles gaf, zal ook hij alles geven.

Hij kent het woord des Heeren: Wees getrouw tot in den dood; Ik zal U de krone des eeuwigen levens geven.

P. Groote,
Predikant, Voorz. afd. Amsterdam.

Amsterdam, 10 Juli 1904.

Groep bezoekers uit het Tehuis te Koeta-Radja met Br. en Zr. Weber op een uitstapje in de bergen.

Waar op deze wijze de huisvader met zijn jongens omspringt of liever uitgaat en rust neemt in de bergen, daar moet de verhouding, de band, die menschen samenbindt en samenhoudt, wel volkomen zijn. Dat het zoo blijve!

Groot, zeer groot, — ik weet het door veeljarige ervaring, — is de zegen, die uitgaat van onze Militaire Tehuizen in Indië.

Menigen zondaar zijn dáár de oogen opengegaan; menig afgedoold schaap is dáár tot den goeden Herder teruggebracht.

De Christenen in ons Vaderland kunnen nooit genoeg den moeilijken arbeid der Evangelisten daarginds waardeeren en de Vereeniging, die hen uitzond verdient, krachtiger nog dan tot hiertoe, geldelijk gesteund te worden.

VAN OOSTERZEE,
Oud-Indisch Predikant.

Boxtel, Oct. 1904.

PADANG PANDJANG „OUD-TEHUIS."

Kent gij vaandeltrouw?

Hebt ge in de annalen gelezen wat het zeggen wil voor het behoud van Uw vaandel te sterven?

Klopt uw hart niet hoorbaar bij 't lezen van de fiere woorden van onzen grooten Admiraal — „waar de Heeren Staten hunne vlag wagen, waag ik mijn leven" . . . . .

En hij stierf, de held, gelauwerd en gehuldigd door vriend en vijand.

Ook de helden van Uw Indisch leger gaven U het voorbeeld wat het zeggen wil: soldaat te zijn.

Trouw aan Uw banier, aan Koningin en Vaderland, dat zij Uw leuze. . . . . Maar hooger nog dan deze trouw, dan deze leuze, staat 't fiere woord: „Zijt getrouw tot den dood, en ik zal U geven de Kroon des levens."

Aan Hem getrouw te zijn is meer dan sterven voor roem en eer; 't is geheel zich geven, voor Hem, voor Hem alleen. Kent gij die helden? Ziet ook op dat voorbeeld en toont in heel uw leven, dat een Christen ook een held kan zijn.

Sept. 1904. *Een Oud-onderofficier.*

Jongelingsvereenigingen zijn best, niet als ze onze jonge mannen witdassen, maar als ze hen uitdrijven om elk in hun bedrijf, beroep en werkkring de eerste te zijn in kunnen, toewijding, trouw en ijver.

Uit *Motto's* Dr. A. KUYPER.

Varia.

Gij zoudt even vruchteloos verwachten, dat een zeilschip den Oceaan overvoer zonder een zuchtje wind, als dat gij uw werk tegen eenige zonde met zegen zoudt bekroond zien, als gij niet vervuld zijt met den Heiligen Geest.

Mevrouw BUTLER.

In gedachten in Holland's beemden.

Stil is 't in de natuur.

De zon, zoo moede het schijnen, heeft zich omsluierd.

Peinzend welft zich de grijze lucht over het groene landschap. Natuur schijnt in gedachten. Hoe kalm en lieflijk is nu het vergezicht. Rust is overal.

Het vee is in de weide, vredig herkauwend.

De vogel in het wilgenhout zacht neurieënd. En heel in de verte de zilveren tonen van het kerkeklokje.

Nu komen tot ons de reine gedachten van vreugde en liefde; van rust na den strijd; van hoop na lijden; van berouw na zonden; van eeuwige vergeving.

Niet in bedwelming van zomerpracht. Niet in den luister van den vollen levensdag leeft de mensch het meest of het best, maar als het lichaam, moede de woeling, de eenzaamheid zoekt.

Als de ziel zich sluierend voor de wereld, stil tot zichzelve gekeerd, in gedachten alleen is met God.

NORA.

„Er zijn drieërlei soorten menschen in de wereld" zegt een schrijver in het *Electric Magazine*. Zij die willen, zij die niet willen en zij die niet kunnen.

De eersten vervullen alles, de tweeden verzetten zich tegen alles, de derden falen in alles.

Baronesse D[illegible] VAN HOGENDORP, zond (als Generaalsdochter) een doo[illegible] en enveloppen naar de Militaire Tehuizen van Ma[illegible]g en Malang, en schreef er op: „Jongens, schrijft [illegible] naar huis"!

Mogen ondergeteekenden als hare dochters, dien raad nog eens in 't geheugen roepen?

Mevr. VAN RANDWIJCK en Mevr. VAN IDSINGA.

Den Haag, 1904.

TEHUIS VOOR MILITAIREN TE MAGELANG.

Groep militairen teruggekeerd van de Lombok Expeditie.

Varia.

„O Generaal! Wij zijn geslagen achten, die bevelhebber van Sheridans leger uit toen hij ter [illegible] wind [illegible] den overwinnenden Early. „Neen," antwoordde de ve[illegible]bekrachtigde Sheridan, „gij zijt geslagen, maar dit leger niet" [illegible] trekkende, zwaaide hij die boven zijn hoofd en richtt [illegible] den vervolgenden vijand, terwijl zijn heldere stem zich [illegible] boven het verschrikkelijk strijdgewoel den soldaten [illegible] gaf to[illegible]n aanval. De gelederen hielden stan[illegible]akter [illegible] keert en . . . het leger der geconfedereerder[illegible]

„Ik kan niet, het i[illegible] onmog[illegible]jk," [illegible] bev[illegible] Alexander, na een [illegible] slukte [illegible]ging [illegible] bergves[illegible] te nemen. „Ga heen," voer de [illegible]oote [illegible]don, hem d[illegible] tegemoet, „voor hem di[illegible] wil, is niets [illegible]ogelijk."

En aan het hoofd ee[illegible]er phalanx v[illegible]reef hij met gewel[illegible] vijand uit de sterkte.

Indien er één macht ter wereld is, die zich zal doen gevoelen, dan is het die van karakter.

Er moge gebrek zijn aan ontwikkeling, aan begaafdheden, aan eigendom, aan positie in de maatschappij, toch indien er een karakter is, dat uitmunt door kracht, zal het zich invloed doen verzekeren en eerbied afdwingen.

„Caesar wordt geboren," zegt Emerson en eeuwen daarna hebben wij een Romeinsch Rijk. Napoleon verandert het voorkomen der aarde. Bacon voert de gedachten van het menschelijk geslacht in eene andere richting. Newton vertolkt de gedachten Gods. Franklin ontsluit den tempel der natuur.

Een rechtvaardige handeling doet een snaar trillen, die door het gansch heelal loopt, zij treft alle zedelijk oordeel, bezoekt iedere wereld, trilt langs haar geheele lengte en brengt die trillingen over tot in het harte Gods.

MEJUFFROUW M. JANSZ.

De Indische Florence Nightingale.

Als Florence Nightingale het hospitaal in de Krim binnentrad, scheen de atmosfeer veranderd. Uit den mond van die ruwe soldaten, die op hun bed ineenkrompen van pijn, kwam geen enkel woord, dat zelfs de meest kiesche kon kwetsen. Gelukkig zal Mejuffr. Jansz zich gevoelen, dat ook zij dat mocht ervaren en mag zeggen: dat kieschheid ook Indischen militairen eigen kan zijn.

Ds. GISPEN zegt in zijn uitnemend woord op bladzijde 40 opgenomen, als hij over *een onmisbaar wapen* spreekt: „andere wapenen komen ook wel te pas". Z.Eerw. heeft daarmede op het oog de *geheele* wapenrusting Gods die gedurig door den Christen-krijgsheld Paulus werd gebruikt en waarvan hij in Efeze 6 : 14 en 17 zegt: „Staat dan, Uwe lenden omgord hebbende met „de waarheid en aangedaan hebbende het borstwapen der „gerechtigheid. En neemt den helm der zaligheid en het „zwaard des Geestes hetwelk is Gods Woord".

Deze wapenrusting is nog niet verroest sedert den tijd waarin Paulus haar gebruikte, dus reeds 19 eeuwen geleden en heeft haar weerstandsvermogen en deugdelijkheid reeds aan duizenden en duizenden krijgsknechten proefondervindelijk bewezen. Ja, is *nog steeds* aan te bevelen voor allen, die den goeden strijd des geloofs wenschen te strijden in de kracht Gods.

JAN TER HAAR JR.
Lid v/d Gemeenteraad.

Amsterdam, 15 Aug. 1904.

Uit Motto's, Dr. A. Kuyper.

Hem, die zich voornam een hem heilig beginsel ten einde toe te dienen, voegt zelfs geen klacht op de lippen, als de schaduw van dat beginsel ook zijn levensweg soms verdonkeren komt.

Trouw is een der kostelijkste gaven, die God de Heere, de onveranderlijk Getrouwe, ons schonk.

Ze is het fundament, waarop heel ons menschelijk samenleven rust.

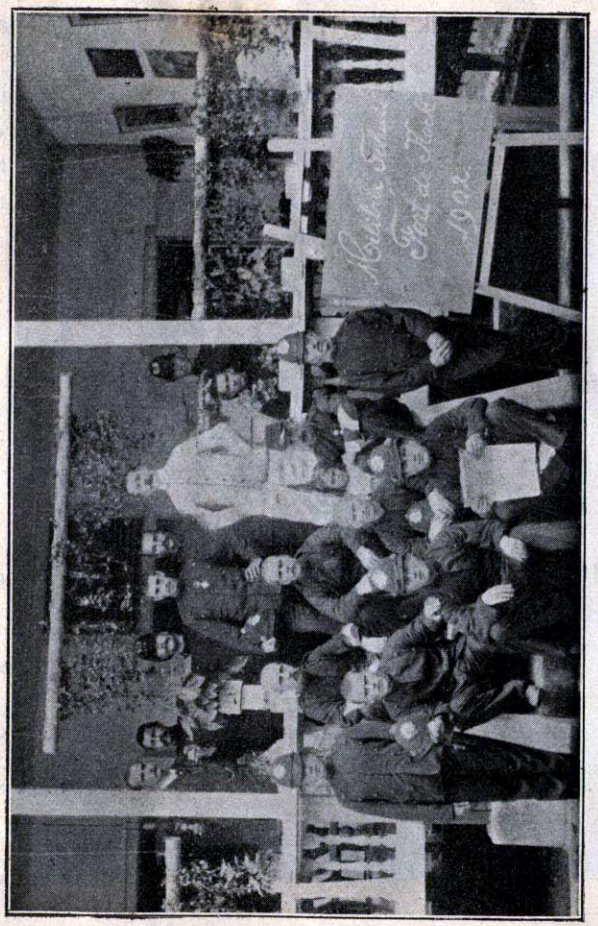

BR. MEYER EN BEZOEKERS, TE FORT DE KOCK.

In Indië is de militair niet aan één plaats gebonden; hier blijkt, dat na eenige jaren, met een nieuwen huisvader, ook andere militairen dit Tehuis aantrekkelijk vinden.

Iemand, die 29 Oct. 1903 de zoogenaamde Transportkerk in Harderwijk bijwoonde, schreef mij een half jaar later uit Indië (en 't was zijne eigene ervaring) dat er nog altijd zaad in de goede aarde valt. Zoo is het. 's Heeren woord zal niet ledig tot Hem wederkeeren. Dat bedenke hij, die het spreekt, maar ook hij, die het hoort, want het Evangelie is eene reuke des levens ten leven, of eene reuke des doods ten doode....

G. SPIJKERBOER.
V. D. M.

Harderwijk, 2 Nov. 1904.

Varia.

De grootste dapperheid bestaat daarin, dat wij zonder getuigen volbrengen, wat men in staat is voor het oog der gansche wereld te doen.

LA ROCHEFOUCAULD.

Om voor dapper gehouden te worden is er meer noodig dan een ander voor lafaard uit te maken.

FULLER.

De edele daad beloont zichzelf.

SOPHOCLES.

De liefde richt zich in haar hoogste energie op God.

Dr. A. KUYPER.

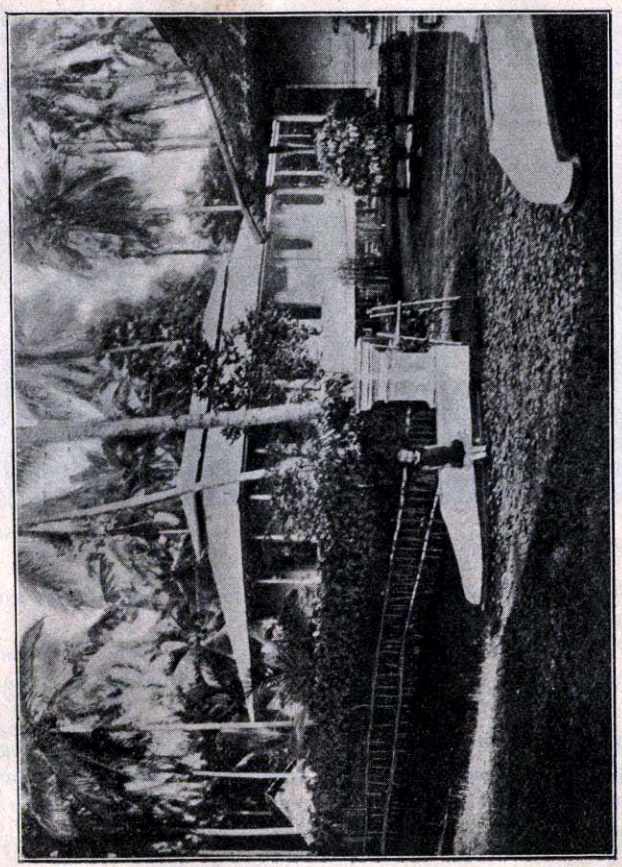

PADANG, RECHTS VAN DE WONING HET „TEHUIS."

Het huiselijk leven, vooral in zulk een omgeving, maakt den mensch.

Christus is de verhevenste en hoogste Majesteit — daarom bejegene Hem een iegelijk met den diepsten eerbied.

STILLING.

Waar gij Christus niet vindt — houdt U daar niet langer op dan hoog noodig is.

STILLING.

Welk een beeld! Welk een verheven roerend contrast van kracht en teederheid, van majesteit en liefelijkheid in de vereenigde trekken van dit volkomen ideaal van samenvloeiende Goddelijkheid en menschheid in den Christus.

MATTH. CLAUDIUS.

Christus is de held, het middelpunt, de altoos zichtbaar of onzichtbaar handelende hoofdpersoon van het groote, meest eenvoudige en meest samengestelde, nooit eindigende en duizendmaal geëindigd schijnende drama Gods.

LAVATER.

De tegenwoordige tijd is het ruw materiaal waaruit wij kunnen maken wat wij willen.

Peins niet over het verleden, droom niet over de toekomst. Maar grijp het oogenblik aan en benut het uur dat het Uwe is.

Wanneer gij in moeilijke omstandigheden komt en alles U tegenloopt tot het schijnt alsof gij het geen minuut langer zoudt kunnen uithouden, geef dan den moed niet verloren, want juist op die plaats en op dat oogenblik zal het getij verkeeren.

HARRIËT BEECHER STOWE.

MILITAIR TEHUIS TE GOMBONG (MIDDEN-JAVA).

De Godsdienstleeraar H. DROST te midden van familie, vrienden en trouwe bezoekers van het Militair Tehuis.

Uit Motto's, Dr. A. Kuyper.

Beter in druk met zijn God, dan in brooddronkenheid van God afgedwaald.

Vergeving is de rijkste toon, die het zondig menschengeslacht ooit heeft vernomen.

Gehoorzaamheid is het kenmerk van alle zedelijk goede daad.

Wat we hebben moeten, is niet denkende en redeneerende koppen op een staak, maar koppen met een hart er onder en met twee beenen, in beweging gebracht door het reëele leven.

Varia.

Dat is het booze — al wat tegen den gang en de wet der natuur strijdt; het goede is het natuurlijke.

SCHOKKE.

Ik leerde inzien, dat boeken mij wel tot een geleerde, maar niet tot een mensch konden vormen.

LESSING.

Wanneer gij niet bidden kunt — smeekt dan zoolang tot gij het geleerd hebt.

STILLING.

Iets te bezitten, dat men meer liefheeft dan zichzelf, is het grootste geheim om gelukkig te wezen.

* * *

Zeg mij wien gij bewondert en ik zal U zeggen wie gij zijt.

SAINT BEUVE.

Begaafdheden worden ontvangen, maar zij moeten tot bekwaamheden verwerkt worden.

GOETHE.

De woorden van Christus zijn mij altijd nog dierbaarder dan de woorden zijner Apostelen, deze spreken meer tot de Joden of tot de Heidenen — Christus spreekt tot den mensch.

LAVATER.

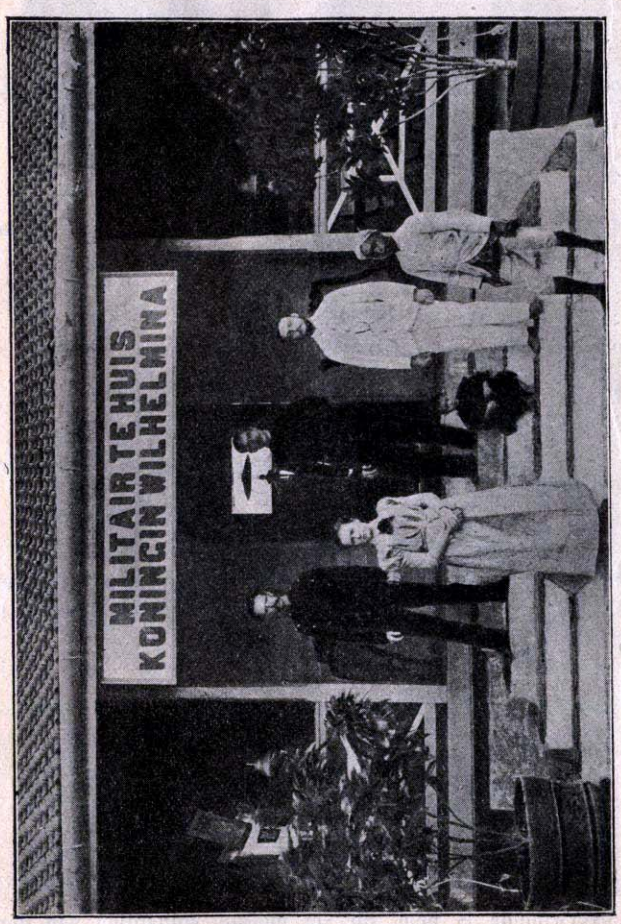

TEHUIS KOETA RADJA (GALERIJ).

Er bestaat eene zoo nauwe betrekking tusschen den Christelijken Godsdienst en de humaniteit dat, wel begrepen, de een de andere leiden moet.

Slechts hij is waarlijk arm, die noch geest noch kracht heeft.

BENZEL—STERNAU.

Vloekwaardige argwaan, onzalige twijfel, voor U staat niets vast — want alles wankelt waar het vertrouwen ontbreekt.

SCHILLER.

Argwaan is eene zware wapenrusting die meer verlammen dan beschermen kan.

BYRON.

Ernstige arbeid verzoent ten laatste altijd met het leven.

JEAN PAUL.

En dat is alles! — riep de verzadigde Caesar op het toppunt van zijn glorie.

YOUNG.

Juist die menschen, die met bezigheden overladen zijn, bouwen hospitalen, kerken en weeshuizen en staan bekend als de grootste weldoeners der menschheid.

* * *

Acht U klein,
Houdt U rein;
Wees gaarne alleen
En wordt nooit gemeen.

LUTHER.

De overwinning is hem, die de meeste volharding aan den dag legt.

NAPOLEON.

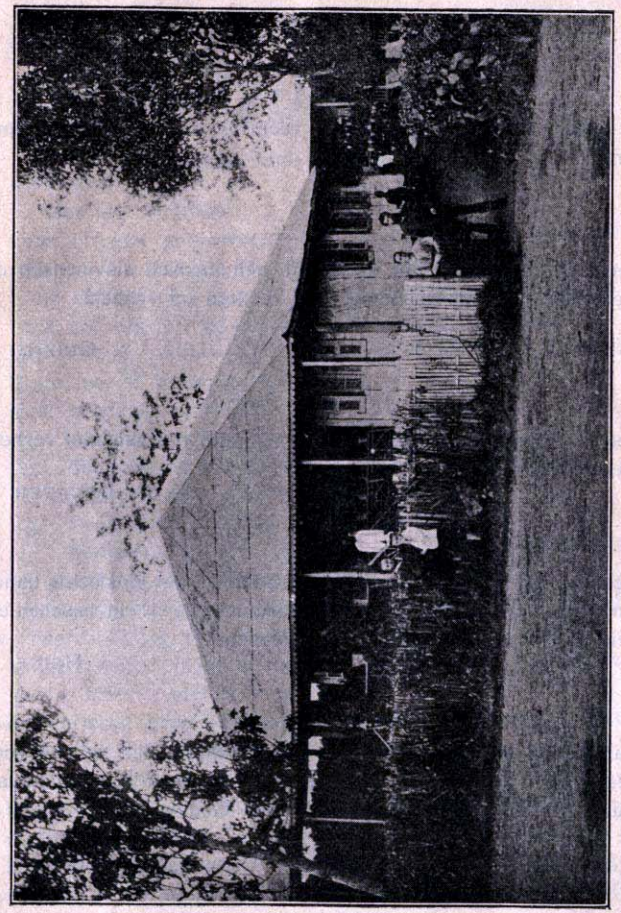

WONING VAN DEN HUISVADER (OP DEN ACHTERGROND HET TEHUIS) TE FORT DE KOCK.

De bestendige arbeid des Christens is, in zijn binnenste alles weg te ruimen, wat de werking van den Geest Gods in hem belemmeren kan.

Het Christendom gebiedt de reinste humaniteit op den reinsten weg.

HERDER.

De idée van het internationaal recht is met het Christendom geboren.

LAURENT.

Het Christendom alléén geeft aan den mensch als mensch de vrijheid weder en als zoodanig zijne rechten op vrijheid.

GUIZOT.

Het Christendom is niets — als het mijn bestaan niet verheft en vernieuwt.

LAVATER.

Weet dit, gij trotsche mannen van de daad, dat gij slechts handlangers zijt van de mannen der gedachte, die U in bescheiden stilheid al Uw doen voorgeteekend hebben.

HEINE.

Wanneer U bij een edele daad een onuitsprekelijk zalig gevoel als een bliksemstraal door de ziel voer — denk dan: dat was de kus van een Engel en dank er Uwen God voor.

STILLING.

POSTDIENST.

Binnenlandsch verkeer in Indië.

Het port bedraagt:

a. voor brieven gefrankeerd *f* 0.10 voor elke 15 gram of gedeelte; voor brieven ongefrankeerd het dubbele.

Bij uitzondering is voor brieven van militairen beneden den rang van officier, bij de zee of landmacht, toegestaan een port van *f* 0.05, slechts bij frankeering verschuldigd, mits zij 15 gram niet te boven gaan.

b. voor briefkaarten *f* 0.05.
„ dubbele briefkaarten *f* 0.10.
c. „ documenten *f* 0.02 voor elke 50 gram of gedeelte.
d. „ Nieuwsbladen *f* 0.01 „ „ 25 „ „ „
e. „ Drukwerken *f* 0.02 „ „ 50 „ „ „
f. „ Monsters *f* 0.02 „ „ 50 „ (minimum *f* 0.05).

Het aanteekenrecht bedraagt *f* 0.10.

Maximumgewicht voor brieven 1 kilogram, tenzij de inhoud niet voor splitsing vatbaar is.

Aangeteekende brieven moeten verzegeld zijn met minstens 2, groote brieven met minstens 5 zegels in lak.

Bij verloren gaan van een aangeteekend stuk wordt, uitgezonderd het geval van overmacht, *f* 25.— vergoed.

Maximum bedrag per postwissel *f* 1000.—.

Recht *f* 0.10 voor elke *f* 10.— of gedeelte. Postwissels zijn 3 maanden gangbaar.

Invordering van gelden op kwitantiën, maximumbedrag per kwitantie *f* 100.—, geschiedt tegen vooruit te betalen recht van *f* 0.10 voor elke *f* 10.— of gedeelte.

Postpakketten maximum gewicht 3 of 5 kilogram. Het maximum gewicht van 3 kilogram geldt voor pakketten, die door postiljons of voetboden moeten vervoerd worden.

Maximum inhoud voor pakketten van 5 K.G. 20 d.M³.
Maximum inhoud voor pakketten van 3 K.G. 6 d.M³.
Maximum afmetingen voor pakketten van 5 K.G. 60 cM.
Maximum afmetingen voor pakketten van 3 K.G. 40 c.M.
Recht: *f* 0.25, *f* 0.30 en *f* 0.35 voor pakketten tot een gewicht van 1, 3 en 5 K.G. + de kosten van vervoer met bijzondere transportmiddelen.

Buitenlandsch verkeer.

Aard der Stukken.	Nederland via Marseille Genua.	Nederland Zeepost.	Straits en Timor-port.	Overige landen.
Brieven 15 gram of gedeelte.....	*f* 0.15	*f* 0.10	*f* 0.12⁵	*f* 0.25
Briefkaart, enkele.....	„ 0.07⁵	„ 0.05	„ 0.05	„ 0.07⁵
„ dubbele....	„ 0.15	„ 0.10	„ 0.10	„ 0.15
Papieren per 50 gram of gedeelte..... ...	„ 0.03	„ 0.02	„ 0.02⁵	„ 0.05
Papieren met minimum 50 gram of gedeelte.	„ 0.15	„ 0.10	„ 0.12⁵	„ 0.15
Gedrukte stukken per 50 gram	„ 0.03	„ 0.02	„ 0.02⁵	„ 0.05

Aan militairen beneden den rang van officier (in Nederland) voor brieven beneden 15 gram, per zeepost verzonden *f* 0.05.

Titels en Praedikaten, Rang, Ambt of Stand.

Koningin, Koningin-Moeder — Mevrouw of Majesteit.
Prins of Prinses van den Bloede — Zijne of Hare Kon. Hoogh.
Graaf of Gravin — Hooggeboren Heer of Vrouwe.
Baron of Barones, Jonkheer, Jonkvrouwe — Hoog WelGeboren Heer of Vrouwe.
Freule — Hoog WelGeboren Jonkvrouwe.
Adellijke weduwe — Mevrouw de Douairière.
Niet adellijke, aanzienlijke personen — WelEdelgeb. Heer of Vrouwe.
Deftige burgerij — WelEdele Heer, Mevrouw.
Kleine burgerij — Heer, Mejuffrouw.
Ministers, Gezanten, Gouverneur-Generaal, Admiraal, Vice-Admiraal, Luitenant-Generaal, Grootofficieren van het Kon. Huis, — Excellentie, aan Zijne Excellentie.
Leden van den Raad van State, van de Staten-Generaal, Hoofdambtenaren tot den rang van referendaris en Hoofd-officieren, — Hoogedel Gestrenge Heer.
Subalterne-officieren van land- en zeemacht, Advocaten, Notarissen, Ingenieurs, — Weledel-Gestrenge Heer.
Burgemeesters en leden van den Gemeenteraad, — Edelachtbare.
Doctoren — WelEdel ZeerGeleerde Heer.
Hoogleeraren — Hooggeleerde Heer.
Predikanten tevens Dr. — WelEerwaarde ZeerGel. Heer.
Predikanten — WelEerwaarde Heer.
Zendelingen en Godsdienstleeraren — Eerwaarde Heer.
Pastoors — ZeerEerwaarde Heer.

Enkele veel voorkomende Latijnsche citaten verklaard.

Alea jacta est,	De teerling is geworpen.
Audentes fortuna juvat,	De fortuin helpt de stoutmoedigen.
Audiatur et altera pars,	Hoor en wederhoor.
Aut Caesar aut nihil,	Alles of niets.
Ad rem,	Ter zake passend.
Alma mater,	Voedstermoeder, bijnaam voor Hoogescholen.
Alter ego,	Ander ik.
Bis dat qui cito dat,	Die spoedig geeft, geeft dubbel.
Beati possidentis,	Zalig zijn de bezitters.
Cedant arma togae,	De oorlog moet onderdoen voor den vrede.
Divide et impera,	Verdeel en heersch.
Do ut des,	Ik geef opdat gij mij wat moogt geven.
Errare humanum est,	Dwalen is menschelijk.
Experentia docet,	De ondervinding leert.
Ecce homo,	Zie den mensch.
Memento mori,	Gedenk te sterven.
Hora ruit,	De tijd snelt voort.
Homo novus,	Nieuweling.
Luctor et ermergo,	Ik worstel en kom boven.
Nil desperandum,	Wanhoop aan niets.
Nonum prematur in annum,	Overhaast u niet.
Nosce te ipsum,	Ken u zelven.
Nervus rerum,	De ziel van alles.
Non possumus,	Wij kunnen niet.
Omnia vincit labor,	De inspanning overwint alles.
Ora et labora,	Bid en werk.
O Sancta simplicitas,	O, heilige eenvoud.

Rara avis,	Zeldzame vogel.
Risum teneatis, amice,	Lacht niet, vrienden.
Sursum corda,	Het hart omhoog!
Veni, vidi, vici,	Ik kwam, zag, overwon.
Ultima ratio,	Laatste middel.
Varietas delectat,	Afwisseling bevalt.
Vade retro, satanas,	Ga achter mij, Satan!
Vanitas vanitatum,	IJdelheid der ijdelheden.
Virtus nobilitat,	De deugd adelt.
Vox populi vox Dei,	De stem des volks is de stem Gods.
Viribus Unitis,	Met vereende krachten.
Vox clamantis in deserto,	De stem des roependen in de woestijn.

De SYMBOLIEK DER BLOEMEN;

aan verscheidene bloemen en planten wordt eene bepaalde beteekenis gehecht; de voornaamste voorbeelden daarvan zijn:

Acacia,	Oprechte genegenheid.
Anemoon,	Bedrogen liefde.
Anjelier (witte),	Trouw.
Balsamine,	Ongeduld.
Camelia,	Volharding.
Cypres,	Rouw, verdriet.
Fuchsia,	Lieftalligheid.
Gentiaan,	Verachting.
Heliotrope,	Eeuwige liefde.
Iris,	Goede tijding.
Jasmijn,	Sympathie.
Korenbloem,	Liefde.
Lavendel,	Stilzwijgendheid.
Narcis,	IJdelheid.
Oranjebloesem,	Onschuld.
Reseda,	Reinheid.
Roos,	Schoonheid.
Scheerling,	Verraad.
Sleedoorn,	Hinderpalen.

Tulp,	Grootheid.
Viooltje,	Bescheidenheid.
Varen,	Oprechtheid.
Zwaardlelie,	Onverschilligheid.

ENKELE VERKORTINGEN.

A. D. (Lat.) Anno Domini,	In het jaar des Heeren.
c. a. (Lat.) Cum annexis,	Met het bijbehoorende.
ca. (Lat.) circa,	Ongeveer.
D. C. (Ital.) da Capo,	Nog eens.
d. i. (Holl.)	Dat is.
D. V. (Lat.) Deo volente,	Als God wil.
e. k. (Holl.)	Eerstkomende.
id. (Lat.) idem,	Hetzelfde.
it. (Lat.) item,	Insgelijks.
i. e. (Lat.) it est,	Dat is.
p. c. (Fransch) pour condoleance,	Voor rouwbeklag.
p. f. (Fransch) pour feliciter,	Om geluk te wenschen.
P. M. (Lat.) Post meridien,	Des middags.
P. S. (Lat.) Post scriptum,	Naschrift.
R. I. P. (Lat.) Requiescat in pace,	Hij ruste in vrede.
R. s. v. p. (Fransch) Réponse s'il vous plait,	Antwoord verzocht.
S. D. G. (Lat.) Soli Deo Gloria,	God alleen de eer.
V. D. M. Verbi Divini Minister.	Bedienaar des Goddelijken Woords.
S. t. (Lat.) Salvis titulis,	Met weglating der titels.
S. v. p. (Fransch) s'il vous plait,	Als het U belieft.
t. t. (Lat.) totus tuus,	Geheel de uwe.

HERLEIDING VAN DEN TIJD.

Als het te Amsterdam 12 uur (middag) is, is het te:

Mexico	vm.	5 uur.	Florence	nm.	12 u. 25 m.
New-York	„	6 u. 42 m.	Munchen	„	12 „ 26 „
Paramaribo	„	7 „ 55 „	Rome	„	12 „ 30 „
Rio Janeiro	„	8 „ 50 „	Kopenhagen	„	12 „ 31 „
Madeira	„	10 „ 30 „	Berlijn	vm.	11 „ 35 „
Lissabon	„	11 „ 4 „	Dresden	nm.	12 „ 36 „
Dublin	„	11 „ 15 „	Weenen	„	12 „ 46 „
Madrid	„	11 „ 25 „	Kaapstad	„	12 „ 50 „
Edinburg	„	11 „ 28 „	Dantzig	„	12 „ 55 „
Londen	„	11 „ 40 „	Koningsbergen	„	1 „ 3 „
Parijs	„	11 „ 50 „	Konstantinopel	„	1 „ 36 „
Brussel	„	11 „ 58 „	St. Petersburg	„	1 „ 41 „
Genève	nm.	12 „ 5 „	Odessa	„	1 „ 43 „
Keulen	„	12 „ 9 „	Moskou	„	2 „ 11 „
Turijn	„	12 „ 11 „	Zanzibar	„	2 „ 15 „
Bremen	„	12 „ 15 „	Calcutta	„	5 „ 35 „
Milaan	„	12 „ 17 „	Batavia	„	6 „ 50 „
Hamburg	„	12 „ 20 „	Peking	„	7 „ 30 „

Bevolking der Aarde.

Deze wordt geacht te bedragen: 1558,000,000 zielen.

Het vaste land op de aarde wordt berekend op:

136,500,000 □ K.M.

Maten en Gewichten in Ned. Oost-Indië.

Lengtematen.

Paal op Java	= 400 roede	= 1,506,943	Meter.
Paal op Sumatra	= ⅛ uur gaans	= 1,851,862	„
Roede	= 12 voet	= 3,767	„

Vlaktematen.

Bouw	= 500 □ roede	= 7,096	□ Meter.
Djoeng op West-Java of □ roede		= 14,192,0	□ „
Pantjar op Oost-Java		= 28,484,0	□ „
Vierkante Paal of 320 Bouw		= 2,270,720,0	□ „

Inhoudsmaten.

Batavische Ton	= 91,44 Liter.	Legger	= 588,0 Liter.
Indische Kan	= 1,52 „	Ganrang	= 8,57 „

Gewichten.

Picol of groote Bahar	= 100 Kati	= 61,76	Kilo.
Kati	= 16 Thail	= 0,67	„
Thail (opium)	= 10 Tji	= 0,038	„
„ (edele metalen)		= 0,05	„
Koyang voor rijst (Batavia)	= 27 picol	= 1618	„
„ „ „ (Semarang)	= 28 „	= 1729,31	„
„ „ „ (Soerabaya)	= 30 „	= 1852,80	„
„ „ zout	= 30 „	= 1853	„

1 Ned. Mijl of Kilometer	= 1,000	Meter.
1 Geografische Mijl (15 op 1°)	= 7,407	Kilometer.
1 Engelsche zeemijl (60 op 1°)	= 1,852	„

1 Geografische mijl	= 1 uur	en 20	minuten.
1 Zeemijl	= 0 „	„ 20	„
1 Paal op Java	= 3 „	„ 16	„

DRIE LEVENSVRAGEN.

1. Van waar zijt gij? Van God. Hij blies in den mensch den adem des levens. Hij heeft uit één bloede het gansche geslacht der menschen gemaakt. Door Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij. Ja, wij zijn van Gods geslacht (Paulus.) Heerlijke nobele herkomst. Vandaar nog zoovele edele overblijfselen bij de natuurlijke menschheid.

2. Waarheen gaat gij? Tot God. Het stof keert tot de aarde, maar de geest tot God die hem geschapen heeft. — Ook ons *lichaam*, want de dooden zullen leven en hun Maker eeuwig loven. Als zij *dit* doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vleesch God aanschouwen, en mijne oogen zullen Hem zien, en geen vreemde! (Job.) Troostrijke bestemming, die geen zondig mensch zou uitgedacht hebben, maar door God tot onze bemoediging in de opstanding van Jezus Christus tot feit is gemaakt.

3. Hoe is nu *uw marschroute?* Zoo de eerste vraag door U is beantwoord, hunkert uw smachtend hart naar die der tweede? Medewapenbroeder! Kies dan den dienst van Koning Jezus! Deserteer uit den dienst van den Vorst der duisternis en teeken bij des Konings legerscharen. Doe dit met uw hart en met uwe zinnen. Beide vragen zullen nieuw en hoopvol licht voor U ontvangen en een bevredigend antwoord in uw conscientie zal niet uitblijven.

Maar ge zijt zwak en slechtgewapend, zult ge zeggen. Welnu, het tuighuis (Gods Woord) is nabij U, welgewapend wordt ge door den fouragemeester van 's Konings troepen. De H. Geest gordt U aan met waakzaamheid en wijsheid in den tirailleursdienst tegen den vijand in het struikgewas, d.i. de twijfel en verborgen lust tot het kwaad *in* U en doet U beslist rechtsomkeert maken van de paden der zonde en der zinnelijkheid. Marcheer dan in geforceerden pas tegen der wereld sterke verleidingen *rondom* U. Uw Koning gaat u altoos voor. Zijn aanmoedigend oog is immer op U geslagen. In Zijn dienst wordt onophoudelijk *aanval* geblazen, nooit *retireeren*. Wellicht ook maakt ge *avancement* door vernedering en smaad; misschien wordt ge *gedécoreerd* met vervolging en kruis! Wat nood, ware moed wordt door tegenspoed gestaald. Houdt Hem houw en trouw. Volhard in den strijd achter Hem, wandel uw marschroute vroolijk af. En is het *halt*, is de eeuwige *garnizoensplaats* bereikt, dan kunt ge 's Konings eigen inspectie afwachten. Dan zult Ge bij het binnentreden Zijner residentie, Zijn victorie (ook de uwe) meê uitjubelen met den helmhoed op het geweer, bij vliegende vanen en slaande trom, onder het bazuingeluid der Engelen en dan, de zwaarden voorgoed opgestoken, Hem dienend dag en nacht, is het daar voor altijd **op de plaats rust!**

9 Nov. 1904. J. P. WOLF.

INHOUD.

blz.

Tehuizen in Ned. Indië 4
Opdracht van het Bestuur 5
Familiebijzonderheden 7
Dagkalender over 1905—1909 8
Dienst-herinneringen 10
Bijdrage Z. Exc. Min. van Koloniën 14
„ Z. Exc. Min. van Marine 15
„ Z. Exc. Gouverneur-Generaal 16
„ Kapt. H. Colijn 16
Iets van het begin 17
Een Koninklijk woord 18
* Pantserschip *Hertog Hendrik* 18
Portret der Koningin 19
Gedenkdagen Koninkl. Huis 20
Paasch- en Pinksteren 1905—1909 20
Een vraag en aanbod tegelijk 21
Tehuis *Buitenzorg* 23
Ons Tehuis, bijdr. Dr. J. Th. de Visser, lid van de Tweede Kamer 24
Tehuis *Koeta Radja* 25
Zoo zijn er, bijdrage Ds. H. ten Kate 26
Voorfront Tehuis *Wilhelmina* 27
Bijdrage Jhr. Mr. W. C. Quarles van Ufford. 28
„ Gen.-Majoor H. W. van Marle 28
„ Dr. P. A. Klap 29
Huiselijk feestje, Tehuis *Padang Pandjang*. 29
Bijdrage Ds. J. J. van Noort, Voorz. Ned. Jong. Verbond 30
Groote zaal Tehuis *Koeta Radja* 30
Tot U, bijdr. Bn. Schimmelpenninck v. d. Oye v. Hoevelaken, Voorz. Mil. Bond 31
Bijdrage Mevr. Wed. J. G. Sillem 31
„ Dr. P. H. Ritter 31
„ H. J. Logchers 32
Tehuis *Fort De Kock* 33
Bijdrage Alb. Gruys 34
Pleegzonen van *Van der Steur* 35
In memoriam, bijdr. Mevr. Wed. J. G. Sillem 36
Groep militairen, met Serg. Wanrooy 37
Bijdrage Kapt. Exel 38
„ Ds. H. Pierson 38
Tehuis *Salatiga* 39
Een onmisbaar wapen, bijdrage Ds. W. H. Gispen 40
Bijdrage Generaal William Booth 43
Kennis en praktijk, bijdr. Ds. J. E. Vonkenberg, Voorz. Ger. Jong. Bond 44
Bijdrage Ds. J. G. Smitt 44
Tehuis *Zonder naam* 45
Moed, beleid en trouw, bijdrage Prof. Mr. D. P. D. Fabius 46
Sta pal, bijdrage M. Koornstra, redacteur *De Krijgsman* 46

blz.

Jonge Mannen, bijdrage van *Eene moeder*. 47
Tehuis *Padang* 49
Onze Tehuizen, lied van H. J. Staverman. 50
Intérieur Tehuis *Buitenzorg* 51
Bijdrage Ds. A. S. Talma, lid v. d. Tweede Kamer 52
Bijdrage Dre Klerck v. Hogendorp, Voorz. Ned. Vrouwenbond 53
Bijdrage Ds. H. W. van Loon 54
Groep gewonden 55
Bijdrage Luit. Duymaer van Twist, lid van de Tweede Kamer 56
Bijdrage Sergt. L. Burger Jz. 56
Tehuis *Ambarawa* 57
Spreuken 3: 6, bijdrage Ds. B. ten Kate. 58
Tehuis *Padang Pandjang* 59
Wees een man, bijdrage Dr. J. R. Slotemaker de Bruine 60
Bijdrage Ds. M. Göpner 61
Moed, lied van H. J. Staverman 62
Groep Matrozen 63
Bijdrage Ds. M. A. Rouwenhorst 64
Groep bezoekers, Tehuis *Buitenzorg* 65
Bijdrage W. L. Jens, Oud-zendeling 66
Geeft acht, bijdrage Ds. P. Groote 68
Tehuis-*bezoekers K. Radja in de bergen* .. 69
Bijdrage Ds. Van Oosterzee 70
Oud Tehuis *Padang Pandjang* 70
Vaandeltrouw, bijdrage Oud-onderofficier .. 71
Bijdrage Dames Van Randwijck en Van Idsinga 73
Tehuis *Magelang* 73
Portret Mej. M. Jansz 75
Bijdrage J. ter Haar Jr., lid van de Gemeenteraad van Amsterdam 76
Br. Meijer en *bezoekers* Tehuis *Fort De Kock* 77
Bijdrage Ds. G. Spijkerboer 79
Woning Zend. Dornsaft, *Padang* 79
Tehuis *Gombong*, *Midden-Java* 81
Motto's op blz. 71, 76, 81
Tehuis *Koeta Radja (galerij)* 83
Woning huisvader *te Fort De Kock* 85
Varia op blz. 53, 72, 74, 80, 82, 84, 86
Indische postdienst 87
Titels en praedikaten 89
Latijnsche citaten verklaard 90
Symboliek der bloemen 91
Enkele verkortingen 92
Herleiding van den tijd 93
O.-Ind. maten en gewichten 94
Drie levensvragen, bijdrage J. P. Wolf ... 95

* *Cursief* gedrukte zijn illustraties.